

لە گۆشە نیگایەك

هەیدەر مەنتك

٢٠٢٥

لە گۆشە نیگایەك

حەیدەر مەنتك

٢٠٢٥

- ٣ -

ناوى كىتىپ: لە گۆشە نىگايەك
بابەت: نۆقلەت
نووسەر: خەيدەر مەنتەك
دەيزاينەر: دكتور ئەكرەم فەريدون
پىداچوونەو: مامۇستا ئەورەحمان مارق
دكتور كاروان عەلى
دكتور خەسرەو خۆشناو
مامۇستا ھۆگر جەمال

تايپ: نووسەر
سالى چاپ: ۲۰۲۵
تيراز: ۱۰۰۰
چاپخانى: رۆژھەلات

ژمارەى سپاردن: ژمارە (۹۷۷)
بەريۆەبەرايەتى گشتى كىتبخانە گشتيەكان
لەسالى (۲۰۲۵) پىدراو

پەيڧىك...

ھەمىشە وڭنە و پشوو دريژى نوسەر لە
نووسىندا بەرھەمى جوان دەھيڭنە ئاراوہ،
وڭنە بەشيکە لە جوانى و چيروک، بوونى
سەرەتا و ناوہراست و کوڤاى و کارکردن لە
چىنى چيروکدا جوانى و وڭنە و پشوو بە
چيروک ناخى مروڤ دەبەخشن، ھەر بوہ
بوونى چيروکى باش نيشاندانى وڭنەى پر لە
جوانىيە، راکيڭشانى ھەست و سۆز و خەيال
خوڭنەرە، لە ريگای رەگەزەکان و پرووداوى
چيروکەوہ، خەيال و چيکردنى بيريکى
تايبەتە، ھەبوونى رەگەزەکانى چيروک و

پەيوەندىيان بەيەكەوۈ بەشكە لە جوانى
چىنن و پشوو دريژى، بىرۆكە و بابەتى باش
و دىالۆگ و شوين و كەسايەتى پيويست،
جگە لەوہى جوانى بە چىرۆك دەبەخشن،
سەرکەوتنى نووسەر و چىرۆكەكە دەستەبەر
دەكەن، دەبنە ھەويىنى سەرنج پاكيشانى
زياترى خوينەر، خوينەر بە ئاگاو ھوشيار
دەكەنەوۈ و زانيارى ھەمەچەشنى
پيدەبەخشن، ھزر و بىرى پالفتە دەكەن،
ستراكچەرى چىرۆكى باش دەليقەيەك بە
رووى نووسەر و تەنانەت خوينەريش
دەكاتەوۈ، ئەم نۆقلەتتە سادە ناسكە لە
جوانى و ناخناسكى مامۇستا ھەيدەر
مەتتەكەوۈ لەدايك بوو، لەبەرئەوہى
نووسەر ناخى پاك و خاوەنى ويژدانىكى
مروققانەيە لەمەر ئەم پرووداوە،
نەيتوانيوو دەست بو ھەلپشتن و
دارپشتنەوہى نەبات، ئەمەش جوانى و

بوونی مروځبوونی نووسه ر دهرده خات،
مروځ بوون له م سهرده مه گه وره ترين
دياري ته فرينه ره، که م که س به ته واوی
خاوه نی ته م دياريه به نرخه يه، هه روه کو
چون چيروکی باش ده توانيت پشو به
دهروونی خوينه ر بدات، پشو دريژی و
هه لوه سته له سه رکړنی په شنووس،
به ره مه می شايسته مان پيشکه ش ده کات،
تايک به دلی پر له زامان ديئته وه،
تينويه تيمان ده شکينيت. ده مه ويټ
راشکاوانه بليم مه نټک له زور پرووه وه
پشو دريژه، جوان و دلسوزه... کاتيک
په شنوسی ته م نوقليتته ی بو هي نام،
گيرانه وه يه کی چر چر و تیکشکاوبوو،
پشو دريژی و کولنه دان و به رده وام
بوونی توانی وا له م به ره مه بکات که
رؤشای چاپ بينی و خوينه ر که مکيشی

ناوبابه ته ریالیستییه که ی بکات، ناخی پاک
و جوانیی خوئی به ئیمه نیشان بدات.

د. کاروان عه لی

۲۰۲۵-۶-۱۶

پیش دەستپىك

ئەم بابەتەي بەردەستتان چىرۆكىكى
راستەقىنەي ناو كۆمەلگاي كوردەوارىيە،
خامە و خەيالىك داي رشتووە، فىگەرەكانى
پىكھاتوون لە دوو ئەوين، دوو خۆشەويستى
راستەقىنە، كاراكتەرى سىيەم رۆلى سەرەكى
لە كۆتايىدا دەيىنيت.

ئەم بىرۆكەيە لە سالى (۲۰۰۲) نووسىومە،
لېرەو جىگاي خۆيەتى سوپاسى سەنتەرى
چالاكىيە رۆشنىبىريەكانى هاموون لە كۆيە و
براى بەرپىزم ئاسۆ كاكە رەش بكەم، چونكە
ئەوى رۆژى بۆ ئەم چىرۆكە باوەشى كردهو

و خەمیان لی خوارد و بۆیان چاپ کردم.
لەوانەیه تیراژەکهی بۆ ئەو پۆژگەرە کەم
نەبوو ییت، بەلام نەگەشتۆتە دەستی زۆر
لە خوینەرانی و کتێبخانەکان لە هەولێر و
شارەکانی تری کوردستان، پاش (۲۳) سالی بە
پێویستمانی، بە دەستکارییەکی کەمەووە و بە
دیزاین و بەرگیکی تازەووە، بە تیراژیکی زۆرتر،
چاپی بکەمەووە، بە هیوام سوودیکی بە
خوینەرانی بگەیهنم و کتێبخانەیی کوردیش لە
کوردستانی ئازیزدا دەولەمەند بکەم.

ئەگەر کەمێک بگەرێنەووە بۆ دواووە،
دەبینین لە هەموو قۆناغەکانی پیشووی
ژیان، بابەتێک یان کەیسێک وابەستە بە
مەسەلەی پەيوەندی سۆزی خۆشەویستی و
ئەوینداری بۆ درێژەدان بە ژیان و لێک
نزیکبوونەووە و تیگەشتن لە جوانییەکان،
خۆشەویستی هەمیشە بنچینەی هەبوو و
بزووتنەووەیەکی گەشاووی پەوتی ژیانی مرووف
بوو.

لهه مانكاتيشدا بههوى هه ندئ له
خه لكى ناهوشيار و نادیده بۆ په يوه ندى
خوشه ويستى راسته قينه يان پرونتر بليم
په راويز له ماناكانى ژيان گه يشتوون، وهك
پيوست سه يري خوشه ويستى راسته قينه يان
نه كردووه، بهلكو زور جار تاوانيشيان
به رامبه ر كردووه، كه ده ليين تاوان مه به ست
ته نيا كوشتنى كه سه كان نييه، بهلكو به زور
به شوودان، بنپشك، را وه رنه گرتن، هه پره شه
و ليدان و قه دهغه كردنى دهره وه، بيه شكردن
له خويندن، ئه مانه تاوان و غدر و بى
به شكردنى سه ره تاكانى بنه ماكانى ژيانه.

ليروه ده مه وي چيروكيكى راسته قينه ي
ناو كو مه لكاي كورده وارىتان بۆ باس بكه م،
كه له دواي راپه رين له يه كييك له شاره كانى
كوردستان بووه باس و خواسى ميديا و
كه ناله كان، به چيروكيكى جياواز و
سه رسورهيته ر باس كرا.

چىرۆكى (لە گۆشەنىگايەك)

چىرۆكىكى راستەقىنەى نىۋان دوو
ئەوينە، دوو پەريزادەى ناخ پاكە لە دوای
بەخت و چارەنووسى ونبووى خۆيان وىل و
سەرگەردان بوون، ھەمىشە دەگەرپان بۆ
دۆزىنەوہى دەرگايەك، تا لەم دەرگايەوہ،
يان لەم گۆشەنىگايەوہ ھەنگاو بنىن بەرەو
پىكەوہنانى خىزائىكى بچكۆلانە و
بەختەوہر.

(شارا) و (كاروان) دوو كاراكتەرى ئەم
چىرۆكە راستەقىنەيەن، كە دەيانويىست بە
گەنجان و لاوانى دواى خۇيان بلىن، پەيامى
ئىمە پەيامىكە لىوان لىو لە
خۇشەويىستىيەكى بىگەرد بۇ دروستكردى
ژيانىكى دروست.

(هەرئىم) كەسى سىيەمى كاراكتەرى
چىرۆكى (لە گۆشەنىگايەك)ە، ئەفسەرىكى
دەسەلاتە لە يەككە لە پاىەكانى حوكمرانى.
وەكو (جەلالەدىن رۆمى) دەلى:
(خۇشەويىستى تەفسىر ناكرى، ئەو
خۇشەويىستىيە ھەموو شت تەفسىر
دەكات)، بۆيە پرۆسەى پەيوەندى
سۆزدارى خۇشەويىستى نىوان كوپ و كچ،
مىژوويەكى دىرىن و رەگ و ريشەى بۇ
سەرەتاكانى مروڧايەتى ھەيە و تا تاك لە
ژياندا بوونى ھەبى درىژەى دەمىنى،

خۆشەويىستى مەودايەكى فراوانى لە
ھەستى مەۋقۇدا ھەيە، بەپايى من تاۋەكو
ئىستى شەرەزايانى بوۋارى خۆشەويىستى
نەگەشتوونەتە پىناسەيەك پىر بە پىستى
ماناۋ مەغزاي خۆشەويىستى، بۆيە گىروتىنى
سۆزدارى پۇژ لە دۋاي پۇژ پەرەي
سەندۋە و گەشەي خىراي بەخۆۋە بىنيۋە،
بۆتە بابەتگەلىكى جىھانى.

ئەۋەي دەمەۋى تىشكى بخەمە سەر
خۆشەويىستى پاك و يىگەرەدە دوور لە داۋىن
پىسى و تىركردنى حەزو ئارەزوۋەكانە،
خۆشەويىستى راستەقىنە بۇ گەشتىن بە
لوتكەي پىكەۋە ژيان بەپايى من خالىكە لە
بەماكانى پىكەۋە ژيانى مەۋدا درىژ بۇ
ئايىدەيەكى گەش.

يىگومان دەستپىكى كىرەنەۋەي دەرگاي
خۆشەويىستى ھەۋل و كۆشىكى زۆرى

دهوئ، تا دوو ئەوین، دوو پەپوولە، دوو
عاشق لە یەکتەر ئاشکرا دەبن و مەبەستی
راستگۆیی خۆیان بۆیەکتەر باس دەکەن و
مەبەستیان نیاز پاکییە، مەبەستیان
دەستیشانکردنی هاوسەرگیرییە.

پروون و ئاشکرایە زۆرجار سەرەتای
دروستبوونی هەر پەیوەندیەك بە
سەرکردێك، نیگایەك، یان قسەییەکی
لوژیکی، سەرە داویکی لێ پەیدا دەییت،
بیشك ئەم سەرە داو بەدواداچوونیکی
عاشقانه و شیتانهی بەدوای خۆی کیش
دەکات.

هەندێ نیگا، یان قسەیی شیاو دەیان
بیرۆکەیی نوێ، لیکدانهوێ جیاواز،
تەنانەت بیرکردنهوێ قوولێ دەوێت،
دەیان پرسپاری لابەلا لە هزری هەردوولاو
دەجولینێت، ترسیکی گەورە دێتە ئاراو،

میشك له ئاست زۆر بىر كىردنەو و خەفەت
بەرنامەى خەزنى (دا كىردنى) كىزدەيىت،
لەبەرچاوانى عاشق دىنا خامۇشەو
دەوروبەر چۆلە، ھەمىشە ئەوانەى
ئەويندەرى راستەقىنە دەكەن وا دەزانن
خەلك ھەست بە جولانەو ھى بوونيان
ناكەن، ئەمەش دەگەرپىتەو ھى بۆ گەرمى
پەيوەندىي خوشەويستىيەكە، خوینەرى
بەرپىز دەمەوئ سەرنج بۆ نموونەيەكى
زىندوو رابكىشم لەسەر ئەم ھەست
نەكەرنە بە بەبوونى ھەستى خەلك، يان
دەوروبەر، لەگەرەكى مەنتكاو ھى شارى
ھەولپىر پىاوئىك ھەبوو بەناوى (سمە
سىقات) پىاوئىكى كراو ھى بەرپىز و دىيادىدە
بوو، ئەگەر ھەلە نەبم خانووەكەى سىقات
بوو، بۆيە ناسرابوو بە سمە سىقات
دەيگوت ئەوكاتەى من لاو بووم كچىكم

خۆش دەویست، شوئیتیک هەبوو کۆمەلێک
پیاوی بەتەمەن و مام حاجی یاری دۆمینەو
دامەیان لێدەکرد نزیك مالى ئەو کچە بوو،
کە من خۆشمدەویست، منیش بەفیلى
ئەوێ گوايه سەیری دامەو دۆمینە دەکەم
دەچوومە لایان، لە پشت پیاو
بەتەمەنەکانەو ئیشارەتم بۆ کچەکە
دەکرد، وام دەزانى ئەوان بێئاگان و هیچ
نازانن، یان زۆرجار قسەم لەگەڵ یەکیک
دەکرد و چاویشم هەر لە سەر
خۆشەویستەکەم بوو، لە دلى خۆم
دەمگوت خۆئاگادار نین و نازانن من سەیری
کى دەکەم.

پۆژگار هات و تێپەری تەمەنم بەرەو
سەروو پۆیشت و لەژێر دیوار و بیر و
مەکتەبەکان خەریکی یاری دۆمینە بووم،
ئێستا هەمان نزم و شیوەی خۆم زۆر جار

گەنجەكان خەرىكى ئەويندارىن لە پشت
منەوہ وا دەزانن من بى ئاگام، ئىستا
تيدەگەم ئەوئ پۆژئ پياوہ
بەتەمەنەكانىش بەم جولانەوہ و
کردەوانەى من دەمکرد، باش ئاگاداربوون،
بەلام خويان لە خەت دابوو.

ئەم چىرۆكەم بۆيە گىراپەوہ،
خۆشەويستى دەگەپىتەوہ حالەتى نىمچە
بىھۆشى، لە قوناعى ھەرزەكارى.

ديارە ھىچ پرۆسەيەك بەبى كىشە و
ئارىشە ئامانج ناپىكى و بە ئاسانى بەرھەم
نايەتە دەست، يان بوون، بەلام دووربىنى
بۆھەر بابەتتەك بە تايبەتى بۆ پرۆسەيەكى
خۆشەويستى پاك و گەيشتن بە لوتكەى ئەو
ژيانەى تۆ دەتەوئ، گەرانەوہيە بۆ پرس و
راى مالىەوہ، ھەرچەندە زانا و دانا و ژير

بیت، بەلام چوارچیوہی سەرکەوتن لە
راویژدایە.

بۆ؟ ھەمیشە پەیوەندیەکانی
خۆشەویستی کچ و کور کۆسپیان بۆ
دروست دەبێ، چونکە بە فراوانی و بە
ژیری بیرناکەنەوہ، جیاوازییەکان ناخەنە
سەر میزی گفتوگۆ، ھەمیشە پەلەپوزی،
یان رەنگدانەوہیەک بەدیدەکریت لە نێوان
ئەو کەسانە ی لە پرۆسە ی خۆشەویستی
دان، پەشۆکاوان، یاخود بەرنامەکانیان
ھەمیشە لەسەر پلانی درێژدادری دادەنێن.
دەبینین زۆرجار تووشی خەمۆکی و
نەخۆشی دەروونی دەبن، ئەمەش لە
ئەنجامی زۆر بێکردنەوہ و دابران لە
کۆمەلگا ھەندێ جارێش ئەمە لەدەرەوہی
دەسەلاتی خۆیانە، چونکە سۆزو

ئەويندارىيەكە ئەۋەندە زالە كۆنترۆل و
پەلەست ناكرىت.

لە راستىدا، دەكرى پىيازانى ئەم رەۋتە
هەندىك بە سادەيى و بە گىيانىكى لە
خۆبردوويىيەۋە بە ئەۋپەرى ھىمىنىيەۋە
درىژە بەم پرۆسەيە بدەن، بەدلىكى
فراۋانەۋە بە بىركردنەۋەيەكى زۆرەۋە بىر
لەم چارەنوووسسازە بدەن.

۲۰۰۲- ۲ - ۱۴

تېيىنى:

ناۋى كاراكتەرەكان و شار و گەرەك و شوين و
مەۋقىفى پاس و دوكان و ناۋەكانى تر خوازاون.

له گۆشه نىگايه ك

له گۆشه نىگايه ك دهمباته گهره كيك له
شارى ههولير، كچيكممان پي ئاشنا دهكات به
ناوى (شارا) كچه كهى مام (شه فيق).

شارا خونه ئاسا، پهرى، يان پهرى، بالا
به رزيكى پيك و جوان، قز ره شيكى زور توخ
نا، جوړى برين قز دالاس، دهم و ليويكى
خونه گول ئاسا، به ديويكى تر هه ندى
جار شيوهى ليوى شكوفه ئاسا خو
نمايشده كرد، خاوهن چاويكى رهنگ
قه زوانىكى ئاچووغ، برويهكى كه وانه يى
سيحراوى، دراوسى كانيان زور جار له نيوان

خۆيان باسيان كردبوو، كه ناتوانن خۆيان له
وهسفيك بدهن باسي جواني و ئاكاري شارا
بكهـن.

ئهـو خويندكاري پهيمانگهي مامۆستاياني
ههـولير بوو، تهـنانهـت بوـ دهوامي پهيمانگهـ
ميكيـاجيكي كـال و سـادهـ، جلـوبهـرگيكي
سهـردهـميانهـ، بهـلام له چوارچيـوهـي ئهـدهـب
و كولتـووردا دهـرنهـدهـچـوو.

شـارا تـاقـانهـي شـهـش بـرايهـ و بهـهـوي
رهـوشـت بهـرزي و هـيـمني خـوي و پـرزگـرتن له
دهـوربهـري ببـوهـ جـيگـاي مـتـمانهـي
خـيـزانهـكهـي، له بـواري خـويندنيـش سـالـانهـ بهـ
نـمرهـيهـكي باش سهـركهـوتـوو دهـبوو.

له پهيمانگهـش خـاوهـن پـيگهـ و
خـوشهـويستـي خـوي بوو، لهـناو هاوـپـولهـكان
و مامۆستايان، جـيگـاي مـتـمانهـ بوو.

پـۆژيـكيان وهـكوو پـۆژاني ئاسايي شـارا
خـوي ئامادهـ كرد و بهـريـكهـوت بهـرهـو

مهوقیفی پاسهکانی (مههاباد ۹۲)، له لای
قوتابخانه‌ی شنه‌ی سهره‌تایی، پاش کهمیک
پاسیکی (۲۱) نه‌فه‌ری ره‌نگ شین و سپی
هات، شارا سهرکه‌وت و له دواوه دانیشته،
(سه‌کن) جابی پاسه‌که به توانجیکه‌وه داوای
پاره‌ی له شارا کرد، شارا به‌بێ ئه‌وه‌ی سهر
هه‌لبړی و سه‌یری بکات پاره‌که‌ی به
نه‌فه‌ره‌که‌ی پیش خۆی ره‌وانه کرد، چونکه
ئه‌وه‌ی لای شارا بوونی نه‌بوو مه‌سه‌له‌ی
چاوچاوانی و خوشه‌ویستی بوو، جا چ
ئه‌وه‌ی به ده‌می ئه‌و پییکه‌نی.

له‌راستیدا نالیم رۆژانه، به‌لام ده‌یان
جار شارا داوای خوشه‌ویستی و په‌یوه‌ندی
لێده‌کرا، به‌لام هه‌رگیز نه‌ده‌هاته ژێر بار و
پازی بیته، زۆر جار له‌لایه‌ن هاوڕێکانیه‌وه
به‌خۆزلزان و به‌ته‌که‌بور، یان نامۆ ناوزه‌د
ده‌کرا، به‌لام شارا ده‌یگوت خۆخسته‌ ناو
ده‌ریاوه ده‌بێ مه‌له‌زانیکه‌ی باش و دوور

مهودا بيت، تا دهگه يته لوتكه ي سهركه وتن
و ئامانج به دروستى بېيكي نهك بكهوى و
بخنكيي.

شارا، جگه له پهي مانگه تهنانهت زور
جار، بهتاييه تي، كه له پاس داده بهزي
هه ندي له كوراني پهي مانگا، يان زانكو دواي
دهكه وتن، توانجيان لي ددها، يان نامه ي
نوشته ئاميز، يان نامه له ناو بهرگي
شقارته يان بو فرېده دا، به لام هه رگيز بو
جاريكيش ئه م كچه هه لينه ده گرته وه، نه
بايه خي پېده دا، نه ييري ليده كرده وه، ئه م
ئاكار و شيوازي زياتر واي له كوران ده كرد،
زياتر و زياتر به دوايدا ويّل بن.

رؤژيک، كه زوري نه مابوو بو كوتا سالي
خويندني پهي مانگه، له مه وقيفي پاسي
به رده م مزگه وتي (په شاد موفتي) پاسه كه
وه ستا، كومه ليك خويندكاري كوليتري
پهروه رده، له كچ و كوري زور جوان و

ناوازه و بۆنخۆش، سەرکهوتن، یه کێک لهو
خویندکارانهی ناوی کاروان بوو، گهنجیکی
سپیلکهی جوان و پێک و خۆشهویست لهناو
هاوپۆلهکانی، له ههمووشی گرنگتر
کهسیکی پۆشنبیر و کراوه بوو، ئارهزووی له
خویندنهوهی کتیب بوو، پێش ئهوهی
پاسه که بێت، له شوینی راوهستانی پاسه که،
که ماوهیه که لایهنی پهیوهندی دار به بهردی
نهقاری له شیوهی که پر، دروستیکردبوو، تا
سه رنشینان له کاتی سه رما و گهرمادا
پاریزراو بن، به دیزایتیکی جوان
دروستکراوو، به لام خویندکاران و خه لکی
تریش زۆر شیعر و په ند و واژوو و
تاریخیان لێ نووسیوو، کاروان چاوی
کهوته سه ر دوو دێر نووسین (به خوات
ده سپێرم گۆلی زه رد و سوور، هه رگیز
وامه که له یه کتر بین دوور).

كاروان له خيزانيكى هه ژار و كاسب
پهروه ده بووه، ده توانم بليم له پرووى
مادييه وه بارودوخيان خراپ بووه، وه لى به
هووى وته به نرخ و قسه و به سه رهاته
خوشه كانى، مه سه له لى هه ژارى له بير خووى
ده برده وه، زور جاريش له گوره پانى كوليژ
له به رخويه وه ده يگوت باشه من كيشه لى
ماله وه بو خويندكاران باس بكه م، نه كه س
هاوكاريم ده كات، نه هاوكاريم له كه س
وه رده گرم، كه واته ته وه لى هه يه با له دلى
خوم بيت، به ده م ته م راويژ و پرسيارانه
له گه ل خووى ده دوا، به لام هه ميشه
شوكرانه لى خواى ده كرد، كه له پرووى
جه سته وه ساغ و ته ندروسته.

ته وكاته لى كومه له خويندكاره كه
سه ركه وتن، كاروان چى بينى؟
شارا، چ شارا تو بلى مانگ، ته ستيره لى
فينوس، يان رووناكييه ك فوكسه كه لى بو تو

بیټ، کاروان به بینینی شارا تووشی شوک
بوو، کاروان وا سهیری شارای کرد، شیوهی
سهیرکردنه که جوریک بوو، شارای خسته
خه یال و گوومی گومانه وه.

شارا، که میك پرووی خوئی وهرگپرا و
سهیری لای دهره وهی کرد، له دلی خوئی
گوتی دهبی ئهم کورپه بیناسی، یان به چ
کچیکی تری تیبگا، له راستیدا شارا
ده که ویته حاله تی دلپراوکی.

کاروان مالیان له نزیک یاریگای
(فه رهنسو ههریری) و مه له وانگهی
هه ولیره، سه کنی پاسه که گوتی: یاریگای
هه ولیر دابه زین ههیه، کهس وهلامی
نه دایه وه، دهبوایه کاروان وه کو پوژانی
پیشوو دابه زی، که چی ییدهنگی هه لبارد و
تا گه راجی بازار دانه به زی.

سهرنشینه کان دابه زین و شارا به ره و
په یمانگهی ماموستایان هه نگاوی نا،

کاروانیش به شهرم و ترسیکه وه دوور به
دوور ههنگاوی دهنا، ناوه ناوه ده وهستا و
خۆی مه شغول دهکرد، هه رچۆنیک ییت
کاروان به ئاماژهیه ک تییگه یاند کاری پییه تی
و پی خوشه بیینی، به هه رحال کاروان
نه ویرا راسته وخۆ بچیتته ناو بابه ته که و پی
بلی سه رسامر ییت یان هه ستم بۆت
ههیه، یان خوشمده وپی، چونکه ئهم
تهوق شکاندنه، یان کردنه وهی ئهم ده رگایه
وا سووک و ئاسان نییه.

ئه گهر له وکاتی سهیری سیما و سه ر و
شیوهی کاروانت بکردایه ده تبینی
سووربوته وه و ته و او له که سیکی شپرزه و
شیواو ده چی، وه لی به هه رحال جورئه تی
وه بهر خۆی دا و پییگوت، که ده وام ته و او
بوو ده مه وئ بتیینم.

ترس و دل هه راوکیی شارا که متر نه بوو له
کاروان، شارا شیواو و گیانی که وته له رزین،

به لّام وه لّاميكي ئه ريئي دايه وه و گوتى:
ئىستا كاتى دهوامه و درهنگه كاتژمير يهكى
پاش نيوه رۆ له گه راجى بازار چاوه پريم بكه.
شارا يهك دوو ههنگاوى نا ئاورپكى لى
دايه وه، به لّام چ ئاورپك سەيرى به خۆى
هات و گيانى تووشى سەرساميهك بوو،
كهوته ناو گيژاوى بير كردنه وهى قوول.

هەر خۆى سەيرى به خۆى دههات بۆ
له ناكاو وا شپرزە بوو، گيانى گەرم بوو،
به ههرحال گهيشته ناو حەرمى پهيمانگا و
وهك رۆژانى پيشوو سلاو و بهيانى باشى له
هاورپى و هاوپۆلهكانى كرد و بهرهو پۆل
ههنگاوى ناو له سەر كورسى و شوينهكهى
خۆى دانىشت.

به لّام بيرى هەر لای ئه و گه نجهيه، كه
كارى پيههت و دهبن چى مه بهست بن و چ
داواكاريهكى ههبن؟ مامۆستا هات، وانهى
رۆژانهى خۆى پيشكهشكرد و جارناجارپك

دهیگوت کی پرسیاری ههیه؟ یان کی
تینهگهیشوو؟ له پیش و دواوهی شارا
خویندکارهکان پرسیار و تییینی و
بهشدارییان ههبوو، کهچی جیاوازتر له
پۆژانی دیکه شارا وهك دهلین (میش)
میوانی نهبوو، یان وهك دهلین مامۆستا
(گوێز)ی بۆ ژماردوو.

شارا ئهم پۆژه تا بهشهوانهکانی
تهواوبوو، نه کات دهپۆیی، نه دهسهلاتی
بهسهر هزر و بیریدا ههبوو، شارا سه د و
یهك پرسیار ببوونه دهردهشی خۆی و ئهو
کهنجهی گوتی: دهمهوی بئینم.

تهنانهت به رادهیهك هاوپۆلهکانی
ههستیان به مهشغهلهتی شارا دهکرد،
وهلی، نه پرسیاریان لیکرد، نه بهروویان دا،
نهبادا کیشهی مالهوه، یان تایبته به خۆی
ههیته.

به شه وانه كانى ئەم رۆژە تەواو خۆندرا
و دەوام تەواو بوو، كچه خۆندكاره كانى
تر وهك رۆژانى تر چاوه پى يه كترىان
ده كرد، شارا به زهردەخه نهيه كى سىحراوى
گوتى هاوپىيان داواى لىيوردن ده كه مر،
چاوه پىم مه كه ن، ئەمپۆ ده چمه مالى
پوورم (نازه نين)

هاوپۆله كانى خودا حافىزيان له شارا كرد
و شارا به رهو گه راجى ناو بازار، ئەو
گه راجه ي نزيك ماست فروشه كان ههنگاوى
نا.

گه يشته ناو گه راجه كه، بينى ئەو كورپه ي
پى گوت كارم پىته، وا له چايه خانه كه
دانىشتوو.

شارا به هيمنى و نيمچه شهرمه وه خوى
نیشاندا و نيوه پۆ باشى له كاروان كرد،
به لام له بهرئه وه ي دابونه ريتى كورده وارى
و به تاييه ت شارى ههولير له ئەوى رۆژى،

رېښگا پېدراو نه بوو له چايه خانه کور و کچېک
يه کتر بېنن، يان دانېشن و چايه ک به يه که وه
بخوڼه وه، کاروان گوتې: پېش ته وهى قسه
له سهر بابه ته سهره کييه که بکه ين، نيوه پړ
به رېزتان ميوانى منن، با بچين نايک
به يه که وه بخوڼن، ئينجا به ره و باخچه ي
گلکه ند ده چين، شاراش له بهر راز و
تامه زرړوى کار پې بوونه که، به
دواکاريه که ي رازى بوو، به کاروانى گوت،
به لام پېش ته وهى بچينه خواردنگه، من
ده چمه ته و فروشگايه خاوه نه که ي
ماموستايه و براده رى باوکمه، ته له فونېک بؤ
ماله وه ده که م، ده ليم چاوه ريم مه که ن
که ميک دوا ده که وم.

شارا ته له فونى کرد، به جه واهيرى دايکى
گوت، بيرى پووره نازهنين ده که م،
سهرېکيان لى ده ده م، ته گهر دوا که و تم
دل له دل مه ده!!

ئىنجا بەرەو چىشتخانەى (تاجريان)
هەنگاوياننا، نانى نيوەرۆيان بە درەنگەو
لە بەشى تاييەت بە خىزان خوارد، بەدەم
نان خواردنەو خۆيان بەيەكتەر ناساند،
پاشان بە پياسە بەرەو باخچەى گۆلکەند
هەنگاويان نا، کاروان، گوتى: ناوم
کاروانە، خویندکاری کۆلپى پەرورەدەم،
باوکم ناوى (حاجى نادر)ە، فەرمانبەرە لە
شارەوانى هەولپەر، دايکەم ژنى مەلەوہى و
ناوى (نەيلە)یە، برايەك و دوو خوشکەم
هەن، مەلمان لە نزيك ياريگای (فەرەنسۆ
هەريرى)یە.

دواتریش شارە گوتى: من ناوم شارايە،
باوکم ناوى (شەفيق)ە، بە (شەفيق)ى حاجى
برايم) ناسراو، دايکەم ناوى (جەواھىر)
خاوەنى شەش برام.

جا کاروان سەرەتا سوپاسى شارای کرد بۆ
قبوولکردنى ئەم يەکتەرناسينە و هاتنى

بە دەم داواکارییه که ی گوتی: لیت
 ناشارمەوێ که بە یانی تۆم بینی بۆ یەکم
 جارمە تریه ی دلم وا بە خیرایی بۆ
 خوشەوێستی که سێک لی بدات، که پیشتر
 نەمبینیوه و نەمناسیوه، بەو جۆرە
 هانمبەدات بی ناسین بەدوای بکهوم،
 نازانم چۆن ئەم دیمەنە وەسف و وینا
 بکهم، که چەند هەستم بە دلەپاوکی و
 ترس دەکرد، نەبادا بە دەنگ هەلپڕین و
 شیوازیك پرووبە پرووم بیتهوه، دەمەوئ
 پیت بلیم لەمەوبەر باوەرم بە دلدارى و
 ئەوین و قسە کردن لە گەل کچان نەبووه، تا
 ئێرە وام هیناوه، زیاتر هوگری کتیب و
 خویندنهوه بووم، بەلام که بە یانی تۆم
 بینی دەتوانم بلیم راجله کیم، شتیک لە
 تۆوه کیشی کردم، راستیت دەوئ
 نەینییە که ی نازانم، ئەمە چی بوو؟! دل و
 عەقل لەم دەم و دەستە، بەم خیراییه

باوهر ناکات، بۆیه له م چرکه یه وه، ئه گهر
 خیری پێوه ییت و ئه م نیگایه ی به یانی بۆم
 کردی و ئیستاش وا یه کترمان ناسی ..
 مه به ستی سه ره کیم ئه وه یه، بێ دوودلی
 پیت بلیم خوشمه ویی، تا له رێگای ئه م
 خوشه ویستییه وه خیزانیکی قه شه نگ و
 بچکۆلانه ییته به ره م، له سایه و ساباتی
 ئه م ئه وینه خوشبه ختی بیته هه ویی
 ژیانمان، به لام له گه ل ئه وه ش ده ب
 ئه وه ش بلیم، کتیب ئه وه شی فیر کردووم،
 ئه گهر تۆ مه یلت نییه و نه گه یشتیه
 قه ناعه ت، دواتریش ییری لی بکه وه، ئه گهر
 باوهریکی یه قینت لا دروست نه بوو، (به
 پیکه نینه وه) گوتی: یان خوانه کا ئه گهر
 که سیکی تایبه تیش له ژیانته هیه، من لام
 ئاسایی ده ییت و به رووچی وه رزشی
 وه ده گرم، وای داده نیم که ئه م یه کتر

يېنىنە و يەكتر ناسىنە نەبوو و نەكرايە،
خەونىڭ بوو، يېنىمان.

شارا بەھەست و خوشبەختىيەكى
زۆرەو سوپاسى ئەم ھەلوپىست و
جوانىيىيەى كاروانى كرد، پاشان شارا
درېژەى بە قسەكانى دا و كۆمەلېڭ بابەتى
كۆمەلایەتى، دەربارەى خويندن و
ھاوړپيەتى و راستگوۋى خستە سەر
خەرمانەى قسەكانى، كە لە قسەكانى نېمچە
ناز و رازىوونېكى پېو ديار بوو، ھىواى
خواست بو دروستبوونى خېزانېكى
بەختەوەر لە ئايندەدا، ئەگەر خوا يار و
پشت و پەنا بېت.

داوا كارىش بوو لەمەر ئەم پەيوەندىيە
نەينى پارېزىن، تا ھەولەكانيان دەگاتە
ئەنجام. لە درېژەى قسەكانى، شارا گوتى:
باوەر بکە لەگەل يەكەم نىگات، منىش
تەزوويىڭ، سۆزىڭ سەرتاپا جەستەمى

تهنى، خەيال بەرەو جىھاننىكى ئەويندارى و
تەسلىمبوون بە واقىعى خوشەويستى
کردم. حەزم لىيە راستىيەكت بۆ باس
بىكەم، دواترىش خۆت سەرپىشكى لە
باوەرکردن، يان نا، نەچىتە چوارچىوہى
خۆھەلکىشان، دەشتوانى لە ھاپۆلەکانم
پىرسى، كە منىش لەم لايەنە چەندە دژە
پەيوەندىي ئەويندارى و ئەو بابەتە بووم،
ھاوپىكانم دەزانن چەندىن كەسم
رەتکردۆتەوہ لە خویندكاران، بەتايىيەت
كوپرانى بەرپىرس و دەولەمەند و خاوەن
كۆمپانىيان. بۆيە لە مالەوہش بوومەتە
خاوەن متمانە و نىمچە ئازادىيەك، بە
تايىيەتى براىيەكانم، ھەمىشە دەبى مروڤ
باوەرى بە گۆرپانكارى ھەيىت و لەگەل
رەوتى ژيان گوزەربكات، گونجاندىن بكاتە
پروگرام و بەرنامەى ژيان. ئەوہ ئەمروڤش

نازانم ناوی چی لی بنیم، یان ناوی چی لی
بنین؟!

شارا داوای له کاروان کرد، کات درهنگه و
کاتی پوښتنه بو مال، کاروانیش خوشحالی
خوی دهربری و تا سهر شهقامه گشتیه که
بو بهرپرکردن له گه لی ههنگاوی نا، بو کاتی
بینین و قسه کردنی زیاتر مهوعیدیان دانا،
ئیدی لهیه کتر جیابوونه وه.

شارا به په له سهردانیکي مالی پووری
کرد، تا دواکه وتنه که ی نه یته کیشه و درو
له لای ئەندامانی مال ههویان، ئەو سیکه و
متمانە ی ههیه تی له دهستی نه دات.

دواتر گه رایه وه مال هه و به که یف و
سه یفیکي خوش به ره و ژووره تاییه ته که ی
پوښت، په پرتوو که کانی په یمانگه ی دانا،
خه ریکی خوگورین بوو، له بهر خویه وه
ده یگوت به راستی کاروان کوریکي پوښنیر
و کراوه و جوانین بوو، هه م ئەزموون

فیری ژيانی کردووه. وهك خۆی باسی کرد.
خویندنه وهی په پرتووکى دهره وهی پرېوگرامی
خویندن بۆته خۆراکی میښکی، بۆیه به
پهوانی و به شیوازیکی ئه ته کیت و به
نهرمونيانی گف توگو ده کات.

دواتر هه رخوی گوتی ده بى کاروان چۆن
پروانیتته ئه و کچه ی چهند کاتر میړیکه
ناسیویه تی، له ناو خه یال و بینه و به رده ی
ئهم دهرده شه یه ی خۆی بوو، له نا کاو دایکی
بانگی کرد و گوتی: کچم خیره ئه مړۆ
ئه وه نده سهر و دلّت خو شه، ده لّی له مالّی
پوورت نازهنین هه والّیکی خوشت
هیناوه ته وه، شارا گوتی: مالّی پوورم
سلاویان هه بوو، جهویان هه می شه خو شه و
ده زانن چۆن دلّی میوان پابگرن، بۆیه تا کو
ئیس تاش به سهر رو خسارمه وه دیاره، دواتر
له گه لّ دایکی خه ریکی نانی ئیواره بوون، به
خیرایى دۆلمه یه کی به گوشتی په راسوویان

خسته سەر ئاگر، بە دیوئیکی تر شارا لە خوا
پاراپیهوه، گوتی: خوايه گيان به درۆ بۆم
حساب نهکەى، که به دایکم گوتوو له
مالی نازەنینی پوورم بوومه.

* * *

کاروان بیر دەکاتەوه، چاوهرپێ چى
دەکات و بیرى خوڤه‌ویستی به‌ره‌و چ
ئاقاریکی بردوو، کاروان گە‌یشتەوه مال،
بینى میوانیان هه‌یه و ئامۆزایه‌تى له ته‌مه‌نى
خویه‌تى، گوتى یاخوا به‌خیر بێت ئامۆزا
گیان، کاتیش دره‌نگه‌، ئه‌گینا پياسه‌یه‌کى
شه‌قامى باتا و ئه‌سواق سیروانمان ده‌کرد،
تا هه‌ندێک له خه‌م و ئازاره‌کانى
نیشتمانمان که‌م بکردبا.

ئامۆزا که‌ى گوتى: نیشتمان تاوانى چیه‌؟
تا خه‌مى هه‌بێ، کاروان گوتى: ئه‌ى چۆن
نیشتمانێک له ئامیزت بگرێ و بتلاوینیته‌وه،

گۆش و پهروهردەت بکات، بە هەوا و
ژینگەیهکی پاک و تەندروست، تاوانەکه
لەمەیه هەست بەم نیشتمانە نەکهین.
گوتی: سەیرکە ئامۆزا ئەو قیتلا خۆش و
سەر�ەمیەت یینیوێ بەرامبەر مالی ئیمە،
ئەمە کورپێکیان هەیه بە ناوی هەندریڤ
ئەلمانیا، وەزعی ماله‌وه‌یانی فول کردوو،
بو خۆشی زۆر دەرۆڵەمەند بوو، بە هایلایف
دەژی.

کەچی کاکم لە کوردستان دکتۆراکە
تەواو کرد و لەسەر ئەم نیشتمانە خۆی
پێکەیان، دەرانی پیش ئەوێ کوردستان
بەرەو هەندەران جی بهیلت گوتبووی
کوردستان کە شوینی مروڤه، تا تاکەکان
پشووی تیا بدەن، ئەمە ریز و پاداشتی
نیشتمانە، کەم نین ئەوانە وایر
دەکەنەو.

ئەم دىكتورە بەرپىزە لەجىياتى خىزمەتى
هاونىشتىمانيانى خۆى و رۆلەكانى
پاشماوھى ئەنفال و كەم ئەندامانى
سەنگەر و خەباتگىرەكانى ئەوئ رۆژئ
بكات، بەپراستى وەفای نواند، ئەمەش
خەمىكى ترى خستە سەر ئازارەكانى
نىشتمان.

دواتر كاروان ئاھىكى پر لە ناسۆرى
ھەلكىشا و گۆتى ئەم خەمانە كۆتايان نايئ
ئامۆزا، ئەم نىشتىمانە ھەموو جەستە
برىنە!! با واز لەوہ بىنين، ئەرئ مام و
مامۆژن چۆن؟ تەندروستىيان خۆ ھەموو
لا ساع و سەلامەتن..؟ داواى لىيوردنىش
دەكەم بە ھۆى دەوامى كۆلئز وەك
پىويست سەردانم نەكردوون.

* * *

شارا ئەم شەۋە ھەرچىيەكى دەکرد،
وېنەى كارۋانى دەھاتە بەر زەين و
دېدەكانى، لە ژوورە تاييەتەكەى خۆى
لەبەردەم پەنجەرەكەۋە دەپروانىيە ئەو
ئەستىرانەى كە شەۋان بەدەم پېكەنېنەۋە
دەبنە چاودىرېك لەسەر ئەو ئەويندارانەى
بۆ چەند ساتېك لە ئامېزى يەكتردا
ھەناسەى ئۆخەى ھەلدەمژن، دواتر
كزەبايەكى سارد بېرکردنەۋەكەى پچراند و بە
ناچارى پەنجەرەكەى داخست.

پاشان پەرتوۋەكانى پاكېشا بەردەمى و
دوو كاتژمېرېك خويندى و بى ئاگا لە
ھەلگرتنەۋەى پەرتوۋەكانى، خەو
بەسەرىدا زال بوو و خەوى لى كەوت.

* * *

ئاخۆ دەبى كارۋانى شىت و شەيدا بە
شاراى نەشمىل، شاراى قەشەنگ ئەم

شەۋەى چۆن، دوور لە يىنىنى سىما و
گفتوگۆكانى شارا بەرپى بىكات، وەك يىنىمان
كاروان لە قاتى سەرەۋە، لە ژوورەكەى
خۆى بە دەم خەيالىكى خەماۋىيەۋە،
دەيگوت تانەچىتە ناو دىيائى خوشەۋىستى،
نازانى بىر و ھزر و ئەندىشەت چەند
مەشغول و وەك تەۋنى جالجالۆكە ئالۆز
دەبى.

كاروان گوتى: ئاى چەند ھەز دەكەم
مىلەكانى كاتژمىرە سۆنىيەكەم بە خىرايەكى
جىاۋاز ھەنگاۋ بى، ئاسۆى بەيانى بىنىم و
بۆ چەند چركەيەك بىت شارائى گول و دل
بىنىم، واى شارا چەند كچىكى رووح سووك
و پەريزادە ديارى، چەند جوان وشەكانت
ئەدا دەكرد، چەند بە ئەتەكىت و بە
شىۋازىكى نەرم و نىان خوت ناساند.

خەيال كاروانى بەرەۋ جىهانىكى
ئەفسانەيى پر لە خوشەۋىستى و دىدگايەكى

هه مه جۆرى برد، به دهه مه ده رپرینی چه نه
وشه يه كه خه و ئيره يی پی برد.

* * *

شارا به یانی له خه و هه لسا، پاش
خواردنی له تیک نان به ماستی مه رداره کانی
سنووری ونکه و عه لیاوه ی نزیك دیکه له، که
باوکی هه میسه به دوا ی ماستی خوش و بۆن
سو تی ده گه را، دواتر له به رده مه ئاوینه که
دوودل بوو له هه لباردنی رهنگ و ستایلی
جلوبه رگه کانی، ئیدی بریاریدا تاقمیکی
(په مه یی پیازی) بپوشی.

شارا چونکه باوکی له ریک خراوی
(هاییتات) وهك چاودیریک له پرۆژه کان
کاری ده کرد و برایه کانیشی له سه نته ری
فاکس و ئه وانی تریش له کو مپانیا و
تهنده رات کاریان ده کرد، وه زعی مادیان
زۆر باش بوو، هه ر بۆیه شارا له پرووی

جلوبه رگه وه له مۆدیل و ستایلی تازه وه
کیشهی نه بوو.

ئه وهی جیگای دلخۆشی بوو شارا
کهسانی هه ژار و دهستکورتی زۆر خوش
دهویست له پهیمانگا زۆرجار دهستیپیشخه
بووه بۆ هاوکاری کهسانی هه ژار و نه بوون.
شارا گهیشته پهیمانگه و وهکو پۆژانی
ئاسایی وانهکان دهستیپیکرد، وهلێ
جیاوازتر له پۆژانی تر شارا له کاتی
رێستهکان زۆر کهمتر دهچووه گۆره پانی
پهیمانگه و پیاسه له گهڵ هاوڕێ و
هاوپیولهکانی بکات، بگره هه ره له ژووره وه
خهیاڵای داده نیشی، لاچکه کهی سه ری
که میك شل کرده وه، دهستی له ناو قژه
ئاوری شمیه کهی و که میك نیو چهوانی
نابوو، بیرى لای کاروان بوو.

شارا به دهه م ئاخ هه لکیشانه وه سه ری
هه لبری، به لام بینى زۆربه ی کچه

هاورپيكانى له ديار سهرى وهستاون، گوتيان
ههرچهنده نابى پرسيارى شهخسى بكرىت،
بهلام تكيان ليكرد نهينى ئهم خيال له و
ئاخ ههلكيشانهيان بو باسبكات، شارا
ههرچونيك بوو زهردهخه نهيهكى هينايه
سهر ليوه تهنك و خونچه ئاساكهى و گوتى:
هيچ نيه كه ميك سهرم ژاندهكات. دهسته
خوشكهكانى پيكنين و گوتيان: بمرين
ئهگهر مهسهله ژانه سهر بيت.

* * *

ئاخو كاروان كاتهكانى چون له كوليز
بهريدهكات، چون كونترولى ئهو ئاگرهى
دهروونى بكات؟ چون ئهو ماوه كورتهى
لهگه ل هاورپيكانى ماويتى بهسهرى بيات!!
وهك شارا ئهويش نهكهويته بهر تيرى
هاورپيكانى .. ههرچهند بو كور ئاسانتره،
بهلام بهليني به شارا داوه

ئەويندارىيەكەيان، تا رۆژى خۆى بە نەينى
بى. ئىدى خۆشحال و ئاسوودە لەگەل
هاورپىكانى لە گۆرەپانى كۆلپىژ، دەيگوت:
برادەران ئەم سال كۆتا سالمانە دواتر ھەر
يەكە و بۆ شوپىنك و دەوامىك و كاريك
دەچىن و لە يەكتەر دادەبرپىن، بەلام گىرنگ
ئەوھىيە وەفامان بۆ ئەو چوار سالەى
بەيەكەوھە بوون ھەبى .. يەكتەر لەبىر
نەكەين، سەردان و پەيوەندىيەكانمان
ساردوسپرى تىنەكەوئىت، بەلام كاروان ئەو
ماوھىيە ھەر دللى سوار و خەيالى لاي شارا
بوو، بۆيە گوتى: برادەران بە روخسەتتان
من كارم ھەيە، دەچمە لاي سەرۆكى بەش
و مۆلەت وەردەگىرم، بەرەو ژوورى
سەرۆكى بەش ھەنگاوى نا، مۆلەتەكەى
وەرگرت و برادەر و زانكۆى جىھىشت.
راستەوخۆ بەرەو پەيمانگەى مامۇستايان
ھەنگاويىنا، روخسارى شاراي ھىتابووە

پیش چاوی خو، ورده ورده له بهر خویه وه
قسه ی له گه ل ده کرد، پا و بوچوونه که ی
له م خه یاله لیک نزیك بوو.

هه ر که کاروان گه یشته پرسگه ی
په یمانگا، پاش سلاوکردن، بهو کوره ی پشت
میژی گوت، خویندکاری زانکوی
سه لاهه دینم، ته گه ر روخسه ت هه بی
سه ردانی براده ریك ده که م. فه رمانبه ره که
به هه لسوکه وتی کاروان سه رسام بوو،
مۆله تی چوونه ژووره وه ی دا، ئیدی شارای
دۆزیه وه، که شارا کاروانی بینی خه ریك بوو
له خوشییان بفری، پی گوت: با بچینه
کافتیریای په یمانگا.

شارا پیخوشحالی خو دی ده ربری بو ته م
سه ردانه ی کاروان و گوتی: کاریکی باشت
کرد هاتی، کاروان گوتی: شارای گول و دل
ده زانی ته و ماوه یه شه وانه له گه ل
ته ستیره کان ئیشك ده گرم و وینه ت نه خشی

يادگارە، ويىنەت وەك پەيكەرئىك لە
ژوورەكەم ھەلئاسرا يىت وایە، من لە
دووریت ئۆقرە ناگرم، تەكايە خەمىك لەم
دەلە غەمبارەم بخۆ.

شارا گوتى: من!

كاروان گوتى: بەلێ.. بەلێ..

شارا بەدەم پىكەننەو ە ئەمە پازى دلى
منیش بوو تۆ دەرت برى، وامزانى ھەر من
وام .. كاروان وەك ئەو ەى لە پرووى
ماددىيەو ە وەزعى باشە تا شارا ھەست بە
ھەژارى مالىەو ەيان و گيرفانى نەكات و دلى
خۆش بكات، نەك بۆ ئەو ەى دەستخەپروى
بكات، تووشى ھەلدېرى بكات، بەلكو لە
ميانەى پياسەكەيان شارا دلى تەنگ نەبى.

كاروان بە پىكەننەو ە سەيرى چاو ە
جوانەكانى كرد و گوتى: من زۆر دەمىكە
حەزم دەكرد كچىكى وەك خۆت ئاسا
بدۆزمەو ە دلى لە پەمۆ نەرمتر يىت،

ههستی له گۆله زورنا ناسکتر بیت، خه یالی
وهکو شهوبۆ و نه سرین و یاسه مین پازاوه تر
بیت.

شارا زۆر سوپاسگوزاری ئهم هه لویست
و ئهم چهند دیره ناسک و جوانانه بوو، که
کاروان بهرامبه ری دهربری، شارا گوتی چ
دهخۆیتته وه، مالیتایه ک، سیتۆیه ک، تا له
دریژه ی یادگارییه کان ئهمه ش بیته
پهره گرافی بیره وه رییه کان.

شارا به خاوه ن کافتریاکه ی گوت: جگه له
(مالیتا)، کاروان گوتی: نهسته له یه کیش
بینه، شارا بۆ خۆی داوا ی سیتۆیه کی کرد و
گوتی: ئه رک نه بی قه سه بیکی له گه ل بینه.
کاروان ده یویست پاره که ی واسل بکات،
شارا به توانجیکه وه گوتی: جوینمان پی
مه ده کورپی باش جه نابت میوانی منی،
به هه رحال شارا پاره که ی واسل کرد، پاشان

دریژەیان بە پیاسە و گەتوگۆی نیوان و
ئەویندارییەکیان دا.

کاروان گوتی: شتێک هەیە حەز دەکەم
باسی لێوە بکەم، ئەویش تاییەتە بە وەزعی
خۆم، مەسەلە ی هەژارییە، دیارە نامەوێ
وەک هەندێ گەنجی ئەم سەردەمە، کە
خاوەنی هیچ سەرمايەک نین، کەچی خۆیان
هەڵدەکێشن و خۆیان دەکەنە خاوەنی
ئۆتۆمبیل و خانوو، بزنی خۆیان، کەچی
واش نییە.

پێمخۆشە پێت بڵێم ئەگەر خزمەکانم
هاوکاریم نەکەن هاوسەرگیریم پێ ئەنجام
نادرێ، راستە خانووی خۆمانە و لە مالهۆ
کەموکۆریمان نییە، بەلام خاوەنی پارەو
پۆل نین.

شارا گوتی: ئەم مەسەلە یە کۆتایی پێ
بێنە، گوتی کە من داواکە ی تۆم قبوولکرد..
نازانم دلم بوو، یان ئەقلم، یان

هەردووکیان بېاریاندا، من نه بو ئۆتۆمبیل
و نه بزنس، نه دەولەمەندی تۆم گەرەکه،
مەسەلەى دەولەمەندی لای من کیشە نییه
.. ئەگەر ئیمە _هەردووکیان_ هەیین .. پاره
و ئۆتۆمبیلیش دەبێ .. گرنگ خوشبەختییە،
گرنگ لێک تێک گەیشتنە .. بە یەکهو
هەلبەکەین و بە یەکهو بگونجیین ..

ئەگەر بە یەکهو گونجان و لێک
تێگەشتن لە ئیوانماندا هەبێ، ییگومان
پازیبوونی دوو دل .. دروستبوونی عەشقیکی
پاک، مەسەلەى دەولەمەندی و هەژاری بێ
سیودوو لە لایان پەتکراوێه.

شارا گوتی: کاروان گیان پیم خوش نییه
جاریکی تر ئەم مەسەلەیه باس بکەیت.
کاروان دیاربوو بەم وەلامانە زۆر
دلخۆش بوو، سوپاسی ئەم هەستە
جوانەشی کرد، گوتی: من دەپۆم نەبادا
کاتم زۆر لێت گرتبێ، بەلام بیرم کەوتەو

با ژماره‌ی ته‌له‌فۆنی نۆرمالی ماله‌وه‌مان لای
یه‌کتر ییت بۆ هه‌ندی مه‌وزووعی تاییه‌ت و
پیویست.

شارا گۆتی: باشه، به‌لام شه‌وان
ته‌له‌فۆن مه‌که، گونجاوترین کات پاش
نیوه‌پۆیانه، که ته‌نیا من و دایکم له
ماله‌وه‌ین، ژماره ته‌له‌فۆنه‌کانی ماله‌وه‌یان
دا به یه‌ک و پاش خودا‌حافیزی، یه‌کتریان
جی‌ه‌یشت و به‌ره‌و مال هه‌نگاویان نا.

* * *

کاروان گه‌یشته‌وه مال، بینى دایک و
باوکی له ته‌نیشت یه‌کتر دانیشتوونه،
هه‌رکه کاروانیان بینى زه‌رده‌خه‌نه که‌وته
سه‌ر لیوانیان و پی‌که‌نین، کاروان گۆتی:
هه‌میشه به‌خۆشبه‌ختی و کامه‌رانی و لیو به
بزه‌وه بتان بینم ئه‌ی جوانترین دایک و

باوك، بەلّام ھىچ دەنگوباسىكى خوش
ھەيە من نەيزانم.

دايكى گوتى: پۆلە كاروان پىك بەسەر
باسى خۆتەو ھاتى و باسى تۆمان دەکرد،
كاروان گوتى: إِنْ شاءَ الله تەگەر خىرى
پىۋەيتت و خوى گەورە پەزامەند بيت.

دايكى گوتى: پۆلە تەو ھەشۇكر تەمسال
خويندنت تەواو دەبى و دەيە خاوەن
شەھادە و مەعاش و پارەى خۆت،
دەمانەوى تا لەگەل باوكت لە ژيان ماوين،
خەمىكت لى بخوين و توش بىتە خاوەن
خىزان و مالىكى بچكۆلانەت بۆ پىكەو
بنين.

بەراستيش دەمانەوى (نەھلەى) ئامۇزات
بۆ داخوازى بکەين، پيش تەو ھى كاروان
ھىچ قسەيەك بکات، باوكى خوى كيشا ناو
قسەكان و گوتى: نەھلەى ئامۇزات
پروانامەى ھەيە و لە مندالىيەو ھش

دەيناسين و پيويست بە گەران و ئەملا و
ئەولاش ناکات، لەو باوەرەدام بۆ تۆ زۆر
گونجاو ييت، مامیشت زۆر دلخۆش و
ئاسوودە دەييت کچەکەى بداتە برازاكەى.

کاروان بى ئەوەى خۆى تیکبەدات، يان
يەكسەر ئەم تەگبیر و خەمخۆريیەى دايك
و باوكى رەت بکاتەو، گوتى: بەراستى من
زۆر دەستخۆشيتان لى دەکەم، ئيوە
نموونەى دايك و باوكيکى باشن. دەتانهوى
خەم لە کورەكەتان بخۆن و تووشى
کيشەى لایەلا نەييت، بەلام لە راستیدا بە
هوى زۆر تیکەلاويما و نزيکيمان هەرگيز،
نە دلم، نە هەستم، نە پوژيک لە پوژان
بيرم لە نەهەلى ئامۆزام نەکردۆتەو، بويه
پيموايه پرۆسەى هاوسەرگيرى پرۆسەيهکە
دل بريار دەدات، نەك چاو، يان لایەنە
کۆمەلایەتيیەکە. هاوسەرگيرى پرۆسەيهکى

دوور مه ودايه و کاتی نییه، تا گۆرپانکاری پئ
 بکهیت، ئه گهر به دروستی بیرى لیبکه یته وه.
 دواتر گوتی: به دلیاییه وه ئیوه
 سه رکه وتنی منتان دهوئ، بویه
 ده ستینیشان کردنی هاوسه رگیری به
 دانیشتنیک و دوان زۆر جار ئامانج ناپیکئ.
 باوکی گوتی: دیاره به نه هله ی ئامۆزات
 رازی نیت؟

کاروان گوتی: باوکه گیان مه وزووع
 رازیوون و نه بوون نییه، ئه مه په یوه ندیی
 به دل هه یه دل، ئه گینا نه هله زۆر کراوه و
 مه قبوول و ریز لیگیراوه لای من و
 خانه واده که مان و ئه وه دنیا یه به لکو
 ئه ویش دلی به یه کیکی دیکه وه یه.

دایکی کاروان گوتی: پۆله ئه من باوه ر
 ناکه مر، نه هله شته کی دی هه بی.. به راستی
 بویه چاوم له سه ره، چونکه کچیکی زۆر بی
 دهنگ و گرانه، له کچی ئه و زه مانه ناچی،

دلنيام به هه ژاري ئيمه شي شهرم نيه، ئه و
ده تواني ئاسووده و دلخوشت بكات.

كاروان گوتي: بو ئه وه ي ئه و بابته
دریژه ی نه کیشی و نه بیته مه وزووع،
نه هله ی ئاموزاشم تی نه گات و ههستی
بریندار نه بی، تکایه لی ره وه ئه م بابته
کو تای ی پی بین و مالی مامر نه زاننه وه، تا
ساردیه ک نه که ویتته نیوانمان.

دایه گیان ئه مړو له زانکو زور شه که ت و
ماندوو بوومه داوای لیووردن ده که م،
پیویستم به سه رخه ویکه .. ده چم که میك
پشوو ده ده م.

له راستیدا ئه م باس و خواسه ی دایک و
باوکی کاروان بو کاروان له ناکاو بوو، پیشت
هه ر بیریشی له و مه سه له یه نه کردبووه ..
هزر و بیری کاروانیان به ره و خه یالیک
جه نجال برد .. ئه وه چی بوو له و ده مه هاته
پیش!!

ئەم قۇناغە بۇ شارا ھەندىك قورس
بوو، خويندن لە لايەك و ھاوکاری دايكى بۇ
كاروبارى مألەوہ و لەلايەكى تر، بابەتى
پەيوەندىي لەگەل كاروان لە پرووى
ميشكەوہ ناخۆشتر و قورسترە لە كارى
دەستى و ھىزى جەستەيى، بەديار
پەنجەرەكەى ژوورەكەى وەستاوہ و خەيال
لە ھەر شتيك دەكاتەوہ، ھەر سىما و
وينەى كاروانى لەبەرچاوہ، دەست بۇ
پەرتووكى دەرسەكانى دەبات، لەبەر كاروان
دەرس و وانەكانيشى بۇ لەبەر ناكړئ و
بەشيكى خويندەكەشى بۆتە كاروان، لە
خوى دەپرسى: ئەم گۆرانە لەناكاوہ چى
بوو؟

ئەوہندە ھۆگرى كاروان ببوو دەيگوت لە
ژيړ ديړەكانى وينەى كاروانم تيا دەبينى،
خۆشى ھەستى پى دەكرد ئاستى خويندنى
دابەزيوہ، بەلام ريگاچارەى نيبە، بۇ

بەربەستکردن و شکاندنی ئەو تەوقە تا
کاریگەریی لە خویندەنەکی نەکات.

شارا پپی باش بوو لە دیداری داهاوویان
پیشنیاری ئەو بەکات، کە تەخەر و جیان
کرد، مالهویان ئاگادار بەکاتەو و یتە
داخوازی، تا هیوا و ئاواتەکانیان لە
بەرزترین ترۆپک لەنگەر بگری و خیزانیکی
بەختەوەر و نمونەیی پێک بهێنین.

* * *

کاروان بەیانیهکی کاتژمێر (۱۰) لەخەو
هەلسا، ئەم پۆژە دەوامی زانکۆی نەبوو،
دایکی گوتی: پۆڵە وەرە نان و چا ئامادەیه،
کاروان گوتی: دایکە گیان هیشتان سەر و
دلم نەبۆتەو، تەنیا چایەکی دەخۆم و
دەرپۆم پیاسەیهکی بازار دەکەم لە گەس
سیروان لەفەیهکی دەخۆم.

که هاتمه وه باس له بابەتیکى خۆم
دهکه م، ده بێ له گه‌ڵ باوكم هاوکارم بن،
دایکى گوتى: خێردارىت ئى شاء الله، پاش
چاخواردنه وه که، کاروان به رهو بازار
رۆشت.

کاروان له بازار به رهو لای په‌رتووک
فرۆشه‌کانى لای قه‌ڵا خزى، هه‌میشه
سه‌وداسه‌رییه‌کى له گه‌ڵ په‌رتووک
خویندنه وه هه‌بوو، پیاسه و خولیاى ئه‌و
ناو دنیای کتیب و خویندنه وه بوو،
له گه‌رانه وه‌ش وه‌ک پیشه‌ى هه‌میشه‌یى
به‌ینیک له چایه‌خانه‌ى مه‌چکۆ داده‌نیشت و
پشووه‌کى ده‌دا.

ئه‌و ماوه‌یه‌ى کاروان له بازار بوو دایکى
هه‌ر چاوى له ده‌رگا بوو، تا بزانی کاروان
باسى چى له گه‌ڵدا ده‌کات. کاروان گه‌راییه وه
مال و دایکى زۆر په‌رۆش بوو، پاش
خۆگۆڕین و پشووه‌کى کورت، کاروان له

ژوورهكەى بەرهو لای دایكى پۆیشت. بە
دایكى گوت: دەزانم چاوه پۆم بوویت، ئەى
کوا باوکە خوۆشه و یستەكەم، ئەرى دایكە
باوکم کاتى خوۆ چۆن هاتە داخوای تۆ،
ئێوه پێشتر یەکتەرتان یینیوو؟ پۆله
دەتەوئ بە پاساوى ئەم پرسیارە زۆر
رابدوووانە مەبەست و قسەكەى خوۆتم پۆ
نەلێ! سەردەمى ئێمە لەگەڵ ئیستا ئێرهو
مالى خوا جیاوازه، ئەگەر باوهردەكەى، كە
باوكت هاتە داخوای من، تەنانەت
یەكجاریشم نەینیوو، پاش نیوه پۆیهكى
دوو سۆ میوانمان هات و منیش (چا) و
(ئاو) یكم بۆ بردن، پلکم (هەمینە) گوتى:
ئەو قات شینە هاتۆتە داخوایت، هەر
ئەوهندە و پاش ماوه یەك گوتیان هەردوو لا
پازین و مالى فلان هەر قووناغ و پیاو باش
بوونە ئەوها بووه قسەت.

كاروان گوتى: دايكه گيان من دهمه وئ
پاش دەرچوونم له خویندن یه کسه ر
هاوسه رگیری بکه م. بویه دهمه وئ له ریگای
خۆته وه به باوكم بلی، که کاروان
په یوه ندییه کی راسته قینه ی له گه ل کچیک
هه یه به مهبه ستی هینان و خیزان پیکه وه
نان، دایکی کاروان له خوشیان زور نه مابوو
بال بگری، گوتی کوا بۆ ئه م پۆژه خوشه،
بیینم ئاههنگی ئاسووده یی ئیوه ساز بدری،
سی شهو و سی پۆژ له م گۆره پانه ی
به رامبه رمان دهو ل و زورناتان بۆ
بگیرین..!

كاروان گوتى: ئه ی بۆ مه سه له ی پاره و
کړینی زیړ هانا بۆ کی به رین؟
دایکی گوتی: به قوربانى خۆت و ئه و
پۆژه بم، که تۆ ده ییه جوانترین زاوای
مه مله که ت، خه می پاره ت نه بی، من زیړی
قه دیمم هه موو بۆ هه لگرتی، باوه ر ده که ی

له زۆر كاتى پېويىست، تەنانت له راپەرینه
مەزنەكەى سالى ۱۹۹۱، كە بوو قاتوقرى و
برسيهتې ئەم زېرانه م نەفرۆشت!! دواتر
رۆلە گيان كارى خېر بە تايهتې
هاوسەرگىرى لەلايەن خواى گەورە كار
ئاسانى زۆرى تېدايه.

كاروان بەم هەوالەى دايكى دلخۆش و
كامەران بوو، هەوالەكە بۆ كاروان
مژدەيهكى زۆر خۆش بوو.

* * *

شارا ئەو رۆژانەى دەوامى پەيمانگەى
نەبوايه، هەميشە هاوكار و بەردەستى
دايكى دەكرد بۆ پاكرنەوهى مالى و
سپرنەوهى دەرگا و پەنجەرە و كەوئەنتەر،
ئەو رۆژەش دياربوو كارەكانيان بەرەو
كۆتايى بوو، دايكى گوتى: پشووەك بەدين،
ئىنجا وەرە مەوزوعىك هەيه لەگەلت باس

بکەم، ئەو مالهى بەرامبەرمان باجى
(شیرین) ئەمە دووجارە، کە دادەنیشین
باسى تۆ دەکات، دەلّ شارای دەکەمە
بووکی خۆم، شارا گوتى: کامە کور؟ دایکی
گوتى: باجى شیرین دەلّ کورەکەم
ئەفسەرە و پلەدارە.

دایکی شارا گوتى: هەرچەندە من بە مالى
باجى شیرینم شەرم نییە، بەلام قسەى
تۆشم پى نەبوو، بۆیە گوتم خۆت دەزانى
کچى ئەم سەردەمە بریارى ئەوەل و ئاخیر
بە دەستى خویانە. لەگەل ئەوەش کچى من
خویندکارە و ماوەیەکی دیکە دەیتە
مامۆستا.

شارا سەریکی نابەدلّ لەقاند و گالتهى
بەم قسانەش دەهات. مامۆستا و ئەفسەر
دوو سلکی زۆر جیاوازن.

شارا گوتى: بۆیە باجى شیرین زۆر لە من
دیتە پيش، لوتف و سۆزى بۆ من هەیه،

له ناو گهرمه ی ئه م گفتوگۆیه، ته له فۆنی
ماله وهیان زهنگی لیدا، رۆیشت بۆ
ژووره که ی تر بهس ژماره که خهزن نه کراو
بوو، گوتی ئه لوو فهرموو، سه رچاو بژی
سه لامهت بیت، جه نابت کێ دهنگی
کاروانی نه ناسییه وه، چونکه یه که م جار بوو
ته له فۆن بۆ مالییان بکات.

گوتی: شارا گیان کاروانم، چۆنی؟
ماله وه چۆن؟ ئه ی کاتیکی خراپ نه بوو؟
شارا گوتی: ناوه لّلا خراپ نه بوو وه ک کات،
بهس خراپ له وه دایه که ته له فۆنت کرد،
دایکم باسی ئه و ماله ی به رامبه ری بۆ
ده کردم، که دوو جار توانجی له دایکم
داوه من بکاته بووکی خۆی، به لام دایکم
نیمچه ره فزیکی پێ داوه به بیانوو ی ئه وه ی
کچه که ی جارێ خویندکاره.

کاروان وه ک ئه وه ی گویێ له م
مه وزووعه ههر نه بووه، یه کسه ر گوتی:

بۆيە تەلەفۇنم بۇ كىردى ئەم بەيانىيە بە
دوور و دريژى باسى خۇ ئامادە كىردىمان
كىردوۋە يىيىنە داخۋازى ئەو گۈلەي بۆتە
خەون و خۇراكى پۇژانەم، يىيىنە سەر
پايەخى مالى باوكت و لەسەر شەرى خوا و
ئايىنى ئىسلام بە پاكى و بەوپەرى
شانازىيەۋە مارەت بىكەم.

كاروان بە دلخۇشى و بەوپەرى
ئاسوودەيىۋە گۈتى: شاراكەم دەزانى
كىشەي (مارەيى و زىپ) كىرىشمان نابى،
ھەرچەندە دەزانم شاراي دل و پۇچ زۇر
لەم بابەت و شتانە گەۋرەترى، بەلام من لە
پروۋى دەروونىيەۋە ئىستا ئاسوودەترم.

شارا گۈتى: ھەمىشە ھەر خۇش
مۇدانەبىت و چۇن خۋاي گەۋرە قەلەمى
لېداۋە باۋايىت، شارا لە پوخسارى پرووناكى
دەبارى، نەك لەبەر زىپ و پەيدا كىردى پارە
لەلايەن دايكى كاروان، بەلكو لەبەرئەۋەي

کاروان خاوهنی به لّین و په یمانی راستگویی
خوی بوو.

شارا گوتی: ده زانی نه مړو پشووم بوو،
زور هاوکاری دایکمم کرد، به س پوژئیکی
ئاسایی نه بوو، ده زانی ته له فوونت
نه کړد بایه، خوم ته له فوونم ده کړد،
بیرکردنیک بیرم ده کړدی ئیستا نازانم چون
وه سفی بکه م.

کاروان گوتی: من پیم باشه ئه م بابه ته
لای دایکت بدرکینی و با پشتگیری دایکت
به ده ست بینین. پیم خوشه یه کتر بینین.
شارا گوتی: زور باشه به یانی کاترمیر (یه ک و
نیو) و هره چاوه ریت ده که ین، با دایکیشم
بتناسی، به راشکاوی قسه ی خوت بکه، تا
دایکم دلّی ئاسووده ییت و بزانی تو نیازت
پاکه و به مهستی پیکه وه نانی خیزانه، نه ک
کات کوشتن.

کاروان گوتی: ئاخر من شهرمدە کەم، با
لە کوۆتایی دانیشتنە کە بیّت و منی پێ
بناسیڤه شارا گوتی: ناوێشانی مالمەن لەبەر
نە کە ی (۲) کوۆلان بە لای قوتابخانە ی شەنە ی
سەرەتایی. دەرگامان پەنگی پەساسییە،
سندوقێکی پۆستی پادیوۆ ئازادی لەبەر
دەرگامان دانراوە.

کاروان خودا حافیزی لە شارا کرد و
شاراش گەراپەووە لای دایکی، دایکی شارا
گوتی: کچم ئەو کێ بوو؟ شارا بە دوور و
دریژی هەموو سەین و بەینی خوۆ و
کاروانی بوو باس کرد، پێی گوت: بەیانی
دێتە خزمەتی جەنابت قسە ی خوۆی لە گەڵ
بکە و دواتر سەری من نە خوۆ.

دایکی گوتی: زیاتر بیناسین، شارا گوتی:
دایکە ناوی کاروانە، خوێندکاری دوا قووناغی
کوۆلیژی پەروەردەییە، کوۆپێکی باش و
پاستگۆ و پۆشنییرە، لە خانەوادەییەکی

مامناوهندن. به يانى دٲته مالمان، چ شهرت
و قهيدٲكت ههيه له گه لى باس بكه. دايكى
گوتى: ئيوه له سهر هه موو شتيك
پٲكهاتوون. شارا گوتى ئيمه شهرتمان ته نيا
رٲزگرته له نيوانمان.

دايكى گوتى: ئه گهر كورٲيكى باش يٲت و
توى خو شبوٲت و قسه مان نٲته وه سهر، من
هاوكار و پشتيوانتان ده بم.

شارا گوتى: دايكه گيان به خوا نه ك
قسه ت ناينته وه سهر، بو خو ت بٲرسه بزانه
كورٲيكى چهند رٲوشنبير و قسه خوش و
هيمن و له سه رخويه.

دايكى گوتى: من چيم لٲى ده وي ئه گهر
له بهر تو م نه بٲ، ده مه وي پاشه رٲوژتان
ئاسووده و به خته وهر يٲت له ژيان، شارا
سو پاسى دايكى كرد، هه م بو ئه م متمانه و
بو ئه و وشه جوانه ي دايكى.

بیرکردنەو و خو ئامادەکردنی کاروان
لەمەر ئەم سەردانەى بۆ مالى شارا،
کاروانیش پى باش بوو قسە لەگەڵ دایكى
بكات و پەيامەكەى بە باوكى بگەيەن، كە
كچىكى دەستنيشان كردوو. ماوہيەكى
كەمى ماوہ دەيتتە مامۆستا، جا
بەرنامەپيژيەك بكات بۆ دەستنيشانکردنى
دوو سى خزمى قسەزان و پيکوپيک و بە
ئەتەكيت تا داخوازيەكەى بۆ بکەن، بە
دایكى گوت: دایكە گيان تۆ لە زمانى باوكم
تيدەگەى بتبينم و نەتناسم چۆن قسەى
خۆشى بۆ دەكەى، كەى پيم گوت با ئەم
كەسانە ئاگادار بكاتەو.

هەر وەها کاروان بە دایكى گوت: ئەگەر
باوكم باسى نەهەلى ئامۆزامى كردەو پى
بلى لەو مامۆستايە زياتر كەسى دیکەى
ناو. دایكى گوتى: نا نا كورم، باوكت
دنيا ديتەيه چۆن نكۆلى دەكات، خو

سەردەمى كۆن نىيە، بە زەخت و بە عىنادى
ژن داخوازى بىكرى.

كاروان گوتى: دايكه من بەياني بىرپارە
بچمە مالى شارا، ھەموو راز و نيازى خۆمان
بۆ دايكى شارا باس دەكەم، گوتى: كورم
شارا ناويكى چەند خۆشە، پى دەچى بە
گوپىرەى ناوەكەى دەبى زۆر جوان و شازادە
بىت، دواتر كاروان دايكى جىھىشت و
ھەندىك واجباتى زانكۆى چاپىخشانىد و
خەرىكى خويىندن بوو.

* * *

شارا پاش نان خواردن خودا حافىزى لە
دايكى كرد و بەرەو مەوقىفى پاسەكان بەرى
كەوت، لەناكاو ئوتومبىلىكى (ئۆپلى) تازە
مۆدىلى رەنگ سى لە تەنىشتى پاى گرت و
بەياني باشى لە شارا كرد، تەكلىفى لە شارا
كرد بىگەيەنتە شوينى دەوام، تەكلىفى

شوفیره که له مه ده چوو، خزمیکی نزیك و
ناسیاوی شارا بیټ، به لام شارا نایناسیت و
نازانئ ئه م شوفیره کییه!!

شارا گوتی: دنیا به سوپاس، وا بزانه
منت گه یاندوو، به س بزانه جه نابت کی تا
له ماله وه باسی ئه م هه لویسته ت بکه م،
شوفیره که گوتی: واته من ناناسی؟
شارا گوتی: بمبه خشه نه وه للا ناتناسم و
قته تۆم نه یینیوه.

شوفیره که گوتی: من (هه ری م) ی کوری
باجی شیرینی دراوسیتانم.

شارا گوتی: خو شحالم به ناسینت،
بمبه خشه، ده بی من برۆم هاوړیکانم له
مه وقیفی پاسه که چاوه ړیمده که ن.

کاکي ئه فسه ر به نابه دلئ به ړیکه وت و
رؤیشت، به لام هه رگیز چاوه ړی ئه وه ی
نه ده کرد ئه م کچه له گه لی سواری
تۆتۆمیله که ی نه بیټ و ره فز وه ربگری، ئه و

پیی وابوو به مەمنونی بەدەم داواکاری و
دەنگییەو دەیت.

شارا لە دلی خویدا گوتی: ئەم کورە زۆر
منی دیو و چاودیڤری منی کردوو، ئەگینا
چۆن یەكسەر هاتە پیش من و تەکلێفی
گەیاندم دەکات.

شارا ئەم پۆژە زۆر بە کەیف و
دلخۆشییەو لەگەڵ هاوپۆلەکانی
کاتەکانیان بەرپیکرد.

* * *

کاروان پیچەوانە ی شارا ئەو پۆژە لە
کۆلیژ مێشکی زۆر سەرقال بوو، لە
وانەکان، لە کافتیریا، لە گۆرەپانی کۆلیژ،
تەنانەت لە پیاسەکردنی لەگەڵ
هاوڕێکانیشی خەیاڵی هەر لەو سەردان و
چوونی بۆ مالی شارا بوو، ئەو خاویار بوو
بە تەنیا لەگەڵ شارا دابنیشی، تا بە

ئازادىيەكى رەھا و بى پەردە زۆربەى ئەو
باسخواسانەى پەيوەندىى بە پرۆسەى
ھاوسەرگىرىيەو ھەيە قسەى لەسەر بکەن
و بەرنامەپىژى بۆ بکەن، تا باس و بابەتتىكى
وا نەمىنىتتەو ە مالى ھەردوو لای پى سەرقال
بکەن.

لەلايەكى تر ناخۆشيشە بۆ يەكەم جار
بچىتە مالىك كەست پىشتىر لى نەناسىبى و
بتوانى بابەتتىكى چارەنووسساز و گىرنگ
لەگەلىان باس بکەى، كاروان لە دلى خۆيدا
دەيگوت دەتوانم بلىم يەكەمىن پۆژى
زانكۆمە ئەو ەندە پارا و نااسوودەبم.

سى بەشە وانە (محازەرە)ى خويند بوو،
گوتى: بچمە سەرتاشخانەى جىهان و
لەويش بۆ گەرماوى شىفا، بەلكو ھەندىك
بايەخ بە خۆم بدەم، سىما و جەستەم زۆر
ھىلاك ديارە، كاروان وا سەرقالە دەبى شارا
چۆن پيشوازى لە پۆژىكى وا بكات، چونكە

ئەم دیدارە جیاوازه لە دیدار و پیاسەکانی
تری ژیانی کاروان و شاراً.

کاتژمێر یانزده و نیوی نیوهرۆیه، شاراً
ئەم رۆژه چەند ئەرکێکی دەکەوێتە سەر
شان، دەیهوێ ئەو میوانە بە جوانترین
شیواز و رێز و بە چەندین خواردنی
هەمەجۆر و بە سیما و ئەتەکتێکی
ناوازهوه، بە روخساریکی نەشمیلانەوه،
هەم پیشوازی بکات، هەم بەرپی بکات.

ئەوهی شارای زۆر دلخۆش و کەیفەساز
کردبوو، هاوکاری و کارناسانی دایکی بوو،
چ لە ئامادەکردنی شیرینی و شەربەت و
چەرەزات و میوهجات، چ لە رێنمایی و
ئامۆژگارییهکانی، بە هەرحال بۆ کاتی
دیاریکراو ئامادەکارییهکی باشیان کرد.

کاروان گەرایهوه مأل، سەر و سیمای لە
زاوايهکی ناوازه و شاز دەچوو.

زۆر خاوين و چاكت و پانتۆلهكهى زۆر
جوان لى دههات، تهنانهت دايكى هستى
به ئاسوودهى و دلخوشى كورهكهى دهكرد.
له دلى خویدا پهناى بۆ خوا برد و داواكار
بوو له پهروهريى بۆ ههميشه كورهكهى
دلخوش بكات.

ئهو نيوهپۆيه دايكى كاروان شفتهيهكى
زۆر خوش و له پالى ههنديك نيسكى بۆ
كاروان ئاماده كردبوو، گوتى دايكه گيان
(چا)يهكى بههیل و بۆندار و خوشم بۆ
ئاماده بكه، بهلكو خۆم بگۆرم و بهرهو
مالى شاراي دل و گۆل بهپى بكهوم.

كاروان بۆ مالى شارا بهپىكهوت، گهيشته
كوڵانهكه ييرى كهوتهوه، كه شارا پى
گوتبوو سندوقىكى رادىوى ئازادى
لهبهردهم دهركايان ههيه، بهلام كاروان بۆ
دلىابوون له منداليكى پرسى، پىك ئهو
دهرگايه بوو، كه مندالهكه ئامازهى پىكرد.

که له دەرگای دا، شارا دەرگای کردهوه،
که بینی کاروانه، هەردووکیان
سەرسامییەك و دلخۆشییەك بە سیمای
پوخسارییان دیار بوو، پاش چەند
چرکەییەك بێدەنگی و مات بوون ئینجا شارا
بە ئیشارەت فەرمووی لێ کرد و بەرەو
ژووری میوان هەنگاویان نا.

پاش بەخێرهاتن و هەوال پرسیان کاروان
گوتی: ئەو کوا دایکت، شارا گوتی باوەربکە
چەند چرکەییەك پێش هاتنی تۆ ئەو باجی
شیرنەو جیرانمان بانگی کرد، گوتی کارم
پێتە و وا لە مالی ئەوانە، کاروان وەك
نەریتیکی باوی پۆژەهلانی، سەرەتا ئەو
قسەو کرد و ئەو پێچکە شەرمەو شکاند،
راستەوخۆ چوو ناو بابەتی دروستبوونی
پەییوەندییە خۆشەویستییەكە و ئەو بەلێن و
نیازپاکییەو لە سەرەتاوە هەییوو، گوتی:
شوکر بۆ خوا تا ئەم قۆناغە بە راستگویی و

به پاکی و بى بهر ژوهندى هيناومانه ان شاء
الله نه گهر يه زدان مه يلى لى بيت و
پينووسه كه لى داييت كو تا ييه كه شى به
خوشى بيت.

ئوميدده وارم ئيوهش ئيواره دانىشتنىكى
له سهر بكه ن و لىك تيگه يشتن و
قه ناعه تىكى ته واوى له سهر دروستبكه ن، تا
زوربه ي پاو بوچوون له بهر ژوهندي
هاوسه رگيرييه كه مان بدرىت بو ئاينده ي
هه ردوو كمان باشترو خوشتر ده بى.

كاروان ئه وه شى گوت، كه له لايه ن
ماله وه په زامه نديم وه رگرتووه و چاوهر پى
وه لامى ئيوه ي به ريزين، شارا زور سوپاسى
هه لويس ت و راستگو يى و سه ردانه كه شى
به تاييه ت كرد، دواتر به كاروانى گوت: ئه و
رژه، كه ته له فونت كرد هه موو شتيكم
ده رباره ي تو به پاشكاوى به دايكم گوتوه.

کاروان پرسى: دايکت هر نه هاته وه،
شارا گوتى کاروان مه وزووعىك ههيه
دهمهوى زانياريت له سهرى هه بى، نه و
باجى شيرينه كورپكى ههيه نه فسه ره،
ماوهيه كى زوره نه واز له دايكم
ناهيئى و ده لى ده بى نه كچت هر بيته
بووكى من، هه ست ده كه م ديسان بو نه م
بابه ته بانگى دايكى كرد بى.

دايكم چه ندين جار پى گوتووه كچى من
ده بيته ماموستا، كوره كى ئيوه
عه سكه ريه، پى گوتووه كچه كه م خوى
بريار له چاره نووسى خوى ده دات، نه ك من
و باوكى و برايه كانى، به لام نه واز زور
منجر و ماده ييه كى عيناى تيدايه، زور
ده ترسم كيشه يه كمان بو دروست بكات.

شارا به كاروانى گوت: من پيم باشه ئيوه
زوو بينه داخوازيم، تا نه ماله
تاريشه يه ك، ته گه ره يه كيان دروست

نەکردوو، كاروان گوتى: بە دۇنيايىيەو،
بېچمەو، لەگەڵ مالىەو، مان قسە دەكەمەو،
بەلام خۆت شەرتى لەم بابەتە چونكە
ئەگەر ئەوان هاتن تۆ پەفەزەت كەرد ئەوان
دەتوانن چ بکەن؟ پیت وایە چونكە
ئەفسەرە دەتوانن هەپەشە بکەن؟

شارا گوتى: خەمت نەبى، لەم قسانە
بوون، دایكى شارا هاتەو، بەخێرهاتنى
كەرد و شارا زیاتر كاروانى بە دایكى ناساند.
گوتى: دایكە من سفرەيەك رادەخەم. تا
شیرینی و میوه جات و تیکەلەيەك دادەنیم،
پاش كەمێك فەرمووی لە دایكى و كاروان
كەرد بۆ سەر سفرەكە.

دایكى شارا خۆشحالى خۆى دەرپرى بەم
سەردانە و ئەم یەكتەناسینە، گوتى
مەسەلەى هاوسەرگىرى بابەتێكى گەنگى
ژيانە و لەو هەتەى مەروفايەتى هەيە ئەم
پروفسەيەش بوونى هەيە. گەنگ ئەو هەيە ئیو

لېك تېگەيشتىن و بزاندن بايەخى ژيان
پېكەوھەنان چۆنە و لە ئايىندە چۆن
ھەلسوكەوت دەكەن.

گرنگتر ئەوھىيە راستگۆيى و شت لە يەك
نەشاردنەوھە بىكەنە بنەماي پېكەوھە ژيان، كە
ئەوانەتان كرد دەوروبەر ناتوانن يېنە
نېوانتەنەوھە.

كاروان گوتى من شارام وەك گلېنەي
چاوم خۆش دەوئ، ھەرگىز باوەر ناكەم
يېرېزى بەرامبەر بىكەم، چونكە من
دەستپېشخەر بوومە لەم پەيوەندىيە
سۆزدارىيە، پەيوەندىيەك نەبووھە بۆ شتى
لابەلاو بەرژەوھەندىيەك يېت. سەرۋەت و
سامانى بەدواوھەيىت، كەواتە لە رابردوودا
ئېمە يەكترمان خویندۆتەوھە و لېك
تېگەيشتن لە نېوانمان ھاتۆتە كايەوھە،
بەلېن دەدەم شاراي ئاسوودە و دلخۆش
بىكەم.

شارا گوتی: دایکه خیر بوو باجی شیرین
هاته دوات؟

دایکی گوتی: شتیکی وا نه بوو، شارا
گوتی: دایکه وا کاروان له گه ل ئیمه ده یته
یهك خیزان جا هوکاری چوونه که تانم پی
بلی. دایکی ناچار مه سه له که ی پروون
کرده وه: چتان لی بشارمه وه پیی گوتم
ئه مشه و دیین بو داخوازی شارا بو ههریمی
کورمان، منیش پیمگوت باوکی شارا
ئه مشه و له مال نییه، با بو کاتیکی تر بی،
خومان خه به رتان ده ده یینه وه.

کاروان بهم هه والهی دایکی شارا له
دلوه دلته نگ بوو، به لام خوشه ویستی و
متمانهی نیوان خوئی و شارای لهم بابته تانه
گه وره تر ده یینی.

شارا گوتی: کاروان هه رگوئی بهم بابته
مه ده و دوا بریار لای خومه و با ئه وان یین،
من قسه ی خوم ده بی، کاروان گوتی من

دەرپۇم إِنْ شاءَ اللّٰه هېچ نېتە پېشەو، ئېمە
ئەمشەو نا شەوى دواتر دېين بۇ مالتان و
ئەم كارە خېرە تەواو دەكەين.

شارا بۇ بەرپىکردن و خوداحافىزى تا
بەردەرگا لەگەلى پۆيشت، تا کاروان لە
کۆلان ديار نەما، ئەو نەهاتەو ژوور، کە
گەراپەو ژوور گوتى: دايکە بە چ حەقيک و
لەسەر بنەماي چ پەيوەندييەك مالى باجى
شيرين راستەوخۆ دېنە داخوازي من. دايکى
گوتى: پى دەچى دايکى زۆر ھاندەرى
کورپەکەي يىت و وەسفى تۆي زۆر کردووو
نايەوئ تۆي لە دەست بچى. شارا زۆر
يىتاقەت و دلتهنگ بوو، گوتى: دايکە
دەزانی لەم پۆژانەي پابردوو کورپەکەي بە
خۆي و کۆمەلێک نەجمەي سەرشانى ھاتە
پېشم و گوتى با بتگەيەنمە شوینی دەوام.
بەس باش فەرامۆشمکرد و پەتمکردەو
لەگەلى سوار بمر. بەس دايە گيان دەبوايە

ئەمىرۇ راستەوخۇ بى پىچ و پەنا بتگوتبا ھەر
مىن نەك ھەفتەيەكى تر وەرن، چونكە من
كچى خۇم دەناسم و دەيەوئ يەككە بكا تە
ھاوسەرى خۇى لە پرووى ئەكادىمىيەو ھە
خۇى نزيك يىت، دايكى ھەندىك مشەو ھەش
بوو، گوتى شارا تەلەفۇن بۇ مالى كاروان
بەكە و بلى دايكم گوتى با ھەر ئەمشەو يىنە
داخوازىت.

ئىستا مىنىش تەلەفۇن بۇ شوئىنى كارى
باوكت و برا گەورەكەت دەكەم دەلیم
ئەمشەو مىوانمان دى و ھىچ مەوعىدىك
دامەنن، شارا چوۋە ژوورەكەى تر
تەلەفۇنى بۇ مالى كاروان كىرد، دايكى
تەلەفۇنەكەى ھەلگرت، گوتى: فەرموو
پاش ھەوال پرسىن، گوتى بە ئەرك نەبى
كاروانم دەويست، دايكى گوتى: كاروان
ھىشتا نەگەراۋەتەو، ئەگەر ھاتەو ەلیم

کى ته له فۆنى کرد، گوتى بلى شارا بوو، زۆر
باشه. خودا حافيزيان له يه کتر کرد.

شارا گوتى: دايکه گيان کاروان له مال
نه بوو، به س به دايکيم گوت، ئه گهر کاروان
هاته وه ته له فۆنم بۆ بکاته وه، زۆرى پى
نه چوو کاروان هاته وه، ورد و درشتى
سهردانه کهى بۆ دايكى گىرايه وه، که چهند
رېز و خۆشه ويستيان هه بووه بۆ خۆى و
خيزانه که مان، دواتر دايكى گوتى کورم
پيش ئيستا ته له فۆنکمان بۆ هات گوتى
شارام، بلى به کاروان ته له فۆنمان بۆ
بکات، کاروان ته له فۆنى بۆ مالى شارا کرد.

شارا ته له فۆنه کهى هه لگرت گوتى
فه رموو کاروان، گوتى شارا خۆتى؟ به لى
به لى خۆمم، خير بوو ته له فۆنتان کرد بوو.
به لى بۆ ئه وه ته له فۆنم کرد، دايکم گوتى:
به کاروان بلى هه ر ئه مشه و يينه
داخوازيه که و ئه م بابه ته کو تايى پى ييت.

کاروان به دایکی گوت: بزانه باوکم له
کوئی؟ دایکی به په له مندالیکې به دوايدا
نارد بۆ لای دوکانه که ی حاجی قادر، که
باوکی هاته وه دایکی کاروان به
تیر و ته سه لې سهر دانه که ی کاروانی بۆ مالی
شارا و ئه و ته له فوئنه ی بۆیان کرا باسکرد.

گوتی پیاوکه که مته رخه م مه به ئیستا
برۆ به دوا ی ژماره یه ک پیاو ماقول و ریش
سپی له خزمان، تا ئیواره بچین ئه م
داخوازییه ته و او بکهین، باوکی کاروان به بۆ
مناقه شه و لام و جیم بلۆ رۆیشت، پیش
ئیواره هاته وه گوتی ئافرهت زوو نان و
چایه کی ئاماده بکهن، تا زوو به خۆمان
بکهوین و بچینه ئه م ماله.

به کاروانی گوت: نوێژی عیشامان کرد،
برۆ دوو ئۆتۆمبیل بینه، به لکو تا ئه م
پیاوانه دین ئیمه ش ئاماده دهیین.

دایکی شارا گوتی: پیاوه که ئەمشه و
میوانمان دئ بەلکو کورەکان ئاگادار
بکەیتەوه، هەندیک میوه و شیرینی بکرن.
باوکی شارا گوتی میوانەکان خۆشەویستن؟
گوتی: بەلێ خۆشەویستن و بۆ کاری خێر
پروومان تێدەکەن.

ئێواره دواى نوێژى عیشاء، هیشتا شارا
خەریکی سفرە هەلگرتنەوه بوو، لە دەرگا
درا، بڕایەکی دەرگای کردەوه و سەلامیان
کرد، گوتیان مالى (مام شەفیع)ە، گوتی:
بەلێ، فەرمووی لێ کردن.

مالی شارا زۆر گەرم و گۆر بوون لە
بەخێرهاتن و پێشوازی و گفتوگۆ، سەرەتا
پیاوماقوڵیکی دنیا دیدە و پۆشنبیر لە
تەرەفی مالی کاروان پرووی لە مام شەفیی
باوکی شارا کرد، پرسى: ئێوه بە ئەسل
خەلکی کوین؟

مام شەفېق گوتى: ئىمە بە ئەسل
باپىرمان لە ئىرانەو ھاتۆتە كوردستانى
عىراق، بەلام من لە نزيك قەلاى ھەولير لە
داىكبوومە، دواتر لە گەرەكى سەيداو و
ئىستاش لەم گەرەكە نىشتەجىن، ئەو
ماوھىەكى زۆرە.

پياوھ دىيادىتەكە دريژەى بە قسەكانى دا
و گوتى: ئىمە ھاتووين بۆ خزمایەتى و كارى
خىر، بۆ جىيەجىكردنى برىارىكى شەرى،
ئەویش داوا كردنى كچەكەت بۆ كاروانى
حاجى نادى، ئەم گەنجە جوانە ناوى
كاروانە خويندكارى دوا قوناغى زانكۆيە،
ھەلە نەبم دوو پۆژى تر تەخروج دەكات،
من راستە وارىسى كاروان نىم، بەلام
دراوسىيەكى كۆنى مالى حاجى نادىم، بە
ھەموو شىوھىەك دەبمە كەفیلی كاكە
كاروان.

مام شەفیی باوکی شارا گوتی: ئەرئ
 کامە کاروانە؟ پیاوہ جوامیڤرہ رەوانیڤژەکە
 گوتی: ئەمە کاروانە. بە خوا کورپکی هیمن
 و لەسەر خو دیارە، پرووی لە مەجلیس و
 میوانەکان کرد و گوتی: دیارە خو شحالم بە
 سەردان و خزمایەتیتان، بەلام دەبێ پرس و
 را بە شاراش بکەین بزانی پازییە یان نا.
 ئەگەر کچە تاقانەکەم پازی نەبێ، لیڤرەوہ
 پیتان دەلیم منیش پازی نیم.

لیتان ناشارمەوہ شارای کچم زۆر خوش
 دەوئ، زۆر نازم هەلگرتووہ، من زۆر لی
 پازیم، بۆیە دەمەوئ دلخۆش بیت و قسە
 قسە ی ئەو بیت، کاروان سەیری ناو دەمی
 مام شەفیی دەکرد و قسەکانی لاخۆش
 بوو، بە کەمیک دوودلییەوہ شارا لە پشت
 دەرگاوە گوئی لە قسەکان راگرتبوو.

ئەم قسانە ی باوکی زۆر زیاتر متمانە و
 خۆشەویستی گەراندەوہ بۆ شارا، خیرا

چوو چایه‌که‌ی تیکرد و هیئایه ناو ژووری
میوان، که تهره‌فی مالی کاروان شارایان
بینی، هه‌ندیك ترسیان لی نیشته، چونکه
جوانیه‌که‌ی شارا جوانکاری و تیف تیفه
نه‌بوو، به‌لکو جوانیه‌که‌ی ئیلاهی و شیوه
و بابته‌ی نه‌بوو. له هه‌لسوکه‌وتیش گران و
سه‌نگین.

پیاوه ریش سپیه‌کانیش ده‌ستیان به
سوالفه‌ی کۆن کرد و بووه پیکه‌نین له‌سه‌ر
داخوازی و ژنه‌پنان له‌سه‌رده‌می کۆن.

شارا ئەم جاره شه‌ربه‌تیک‌ی به‌تام و
نایابی پیشک‌ه‌ش به‌میوانه‌کان کرد، له‌م
کاته‌دا باوکی گوتی شارا کچه‌که‌م ئەم
خزمانه‌هاتوونه‌بو داخوازی تۆ، جا له‌گه‌ل
ئەم خاله‌یه و دایکت و کاروان برۆنه
ژووره‌که‌ی تر قسه‌ی خۆتان بکه‌ن و باش
بیری لێبکه‌وه. لێره‌وه‌ خۆت به‌رپرسی له‌م
کار و چاره‌نووسه‌، إن شاء الله ئەگه‌ر

قسمەت يىت و خوا قەلەمى لى دايىت خىرى
پىۋە يىت، ئەگەرنا ھەر دۆست و خرمى
يەكتىرىن. پاش كۆكردنەۋەى (گلاسەكان)
چوونە ژوورەكەى تر.

دواى را ۋەرگرتن، كە شارا گوتى: من
پازىم، پىاۋە رىش سىپىيەكە و كاروان
گەپانەۋە ژوورەكەى تر و گوتى: شكور بۆ
خوا ھەر دوولا بەيەكتەر پازىن. بەم ھەۋالە
جەۋى دانىشتنەكە زياتر خۆش بوو، پاشان
بەدلخۆشىيەكى زۆرەۋە گەپانەۋە مالەۋە،
ھەرچەندە خانەۋادەى مالى كاروان پىيان
خۆش بوو ھەر ئەم شەۋە مەلایەك يىنن و
مارە بىرىنەكەش كۆتايى پى يىنن، ۋەلى
ھەندى دابونەرىتى كۆمەلایەتى و ھەندى
جار ناۋچە و تەنانەت ئادابى شار بۆ شارىش
بىركردنەۋەيان بۆ ھەندى بۆنە جىاۋازە.

دواى ھەفتەيەك بە پەزامەندى و لىك
تىگەيشتىنىك شەۋىكىيان بۆ مارەبىرىن

دەستىنىشان كەرد، مەلا مەمەد
مارەبىنەكەى بۇ جىيەجىكەردن و بوو
خۇشى بۇ ھەردوونەمالە، باوكى كاروان
ھەستا و سوپاسى خزمان و دۇستانى كەرد،
كە بەشداربوون لەم كارە خىر و پىرۆزە،
پاشان بە خودا حافىزى و مائىتاۋايى مالى
بووكە خانىيان جىيەشت.

شارا و كاروان ئەمشەۋە كەوتىبوونە
جىيەنىكى شادى ئامىز و خەيال و
بەرنامە كانىيان لە چوارچىۋەيەكى راستەقىنە
و پاك ئامىز گەيشتە لوتكەى ئامانج.

دايكى كاروان رووى لە پىاۋەكەى كەرد و
گوتى: ئاى چەند ھەستىكى خۇشە! چەند
كامەرانىي، چەند ئاسوودەيىيە! دوو دل بە
پاكى ئاۋىتەى يەكتەرن و ھەنگاۋە
سەرەتايىيە كانىيان بە گەشبنىيەۋە
دەستىپىكەرد، ئىستاش گەيشتن بە جىيەنى بۇ

یەكتر بوون، ئەمە ھەولدا نێکی جوانییی
بوو تا ئەوکاتە ی خەیاڵەکانیان بوونە راستی.
دریژە ی بە قسەکانی دا و گوتی: بە رای
من ھەموو ئەو ھەنگاو و خۆزگە و
ویستانە ی دەتەوێ لە خەیاڵەو بەیتە
بوون، دەبێ لەسەر بنەمای راستگویی،
نیازپاکی و پلان بیت..

* * *

جیاواز لە بەیانییەکانی تر، کاروان زوو لە
خەو ھەلسا، دەبوا یە زوو خۆی بگە یە نیتە
کۆلیژ تا (ئەستۆپاکی) بکات و ئەو کتییانە ی
لە کتییخانە ی ھێناون و ئەو شتانە ی
لەسەری مالن، رادەستیان بکاتەو، چونکە
کۆتا سالی خویندنی کۆلیژی تی.

ھەر ئەو پۆژەش کاروان ئاھەنگی
دەرچوونی بوو، خەریکە ھەناسە ی ئۆخە ی

هه لېمژئ و ئىدى له مه و دوا نانى ئاره قه
نيوچه واني خوۋى بخوات.

بۆ كاروان بووه دوو ئاھەنگ و
دوو شادی، كه گەيشته ناو گۆره پانی زانكو
روخساری ئه وهنده گەش و جوان بوو،
هاوپۆله كانى ههستيان به دلخۆشى و
ئاسووده ييه كه ی ده كرد.

پيشه وهی قسه بکه ن كاروان گوتی:
هه مووتان پيشم كه ون بۆ كافتریا و
داوه تی شیرینی منن، ئه مشه و
قه و ماندوو مه. چوومه ته قه فه زی زيرين.

هاوپۆله كچه كانى هه ندیک ته شقه له يان
پيكرد و گوتيان بۆ ئيمهت بانگ نه كردوو ه؟
كاروان گوتی: ئيوه حه قى خۆتانه، به لام
كاره كه وای خواست، له ئيستاوه بۆ
ئاھه نكه كه بانگيشت كراون.

با بزانین ده نگو باسی شارا چۆن له گه ل
ره وتی گۆرینی ژيانى .. چۆن بير له م

که ژاوهیه ده کاته وه؟ ییگومان شارا
ههنگاوێک له ژيانی نوێی چۆته پێشه وه،
ههولدهات له ئاییندهدا به پلان و
به رنامهیهکی نوێگهري بونیادی خیزانیکی
خنجیلانه و جوان له گهڵ کاروان دروست
بکهن.

دایکی شارا وهك كۆلتور و
دهستووریکی كۆمهلایهتی دوو کیلۆ
چوکلێتی به تام و نایابی کړی و به مندالێکی
دراوسییان له کۆلان و دهو روبه ر
دابەشیکرد، که شیرینی گهیشته لای مالی
باجی شیرین، له منداله کهی پرسى ئەم
شیرینیە هی مالی کێیه .. به بۆنه ی چیه؟
منداله هه رزه کاره که گوتی: هی شارای
کچی باجی جه واهێره، ئەمشه و ماره براره.
باجی شیرین نهك هه ر باوه ری نه کرد،
به لکو پێکه نینی به م قسه ی ئەم کوره
هه رزه کاره هات و پاش که مێک هه ندیك

داما و تووشى سەرسامىيەك ھات و چوۋە
ژوورەۋە.

ھەرچەندە كاروان ئەم رۆژە زۆر ھىلاك
و ماندوو بوو، بە دايكى گوت وا جوانترە
لەگەل يەك دوو ژن بچنە بازار، بەلكو
كراسيەك و ھەندىك ديارى بۆ شارا بکړن،
سبەى ۋەك نیشان بۆ مالى بووکه خان يیەن.
دايكي كاروان، كاروان چى گوت، واى
کرد. لەگەل يەك دوو ژنى خويان، خوى
سازدا و بە كاروانى گوت: كورم تەلەفۇنيان
بۆ بكە، تا نیشانەكە بېيەن، ديارە كات دواى
نويزى عەسريان دانا و كاروان بە تەلەفۇن
شاراى ئاگاداركردهۋە، بەس، كە كاروان
تەلەفۇنى كرد شارا گوتى كېي جەنابت؟
دەنگى كاروانى نەناسيەۋە، كاروان گوتى
شازادەكەم، شا گولەكەم چۆن دەبى
دەنگى من نەناسيەۋە، شارا گوتى: تەريق
بوومەۋە كاروان.

کاروان دایکی و ژنهکانی تری به پیکرد بۆ
مالی مام شەفیکی خەزووری، جاری پیشوو
له بهرتهوهی به شهو هاتبوون، کۆلانیك
پاشتر پرسیاریان له ژنیکى به ته مه ن کرد
کامه مالی مام شەفیکه؟ خیزانه که ی ناوی
جه واهێره، ژنه که گوتی: کۆلانه که ی تر
هه وه پێک ده که ویتته ناوه راستی کۆلان،
له بهر ده رگا دابه زین و دایکی کاروان بووه
سه رقافلە ی ژنه کان و له ده رگای دا. پیش
چوونه ژووره وه باجی شیرینی دراوسییان
واته دایکی هه ری می ته فسەر، ته وانی بینی
و زانی ته و شیرینییه ی دوینی له کۆلان
دابه ش کرا راسته و باجی جه واهێر کچه که ی
ماره کراوه.

شارا ده رگای کرده وه، ژنه کان شارایان
ماچ کرد و چوونه ژووره وه، باجی جه واهێر
به پروویه کی خوش و به پێز و ئیحترامه وه
پیشوازی لی کردن، داده جه واهێر پرووی له

ژنه کان کرد و گوتی: ئەمەیه شارای کچم..
بووکه که تان، ئەوانیش گوتیان هه رکه
دهرگای کردهوه زانیمان بووکه خانه ئەو
وه سفه‌ی کاروان بۆی کردین خۆیه‌تی.

پاش تاویک دانیشتن و مه‌جلیسی ژنانیش
هه‌ندیک فه‌وزای تێدایه به‌هه‌رحال دایکی
کاروان گوتی: با کاتیش له‌وان نه‌گرین ئێمه
هاتووین ئەم دیاری و نیشانه‌مان بۆ
بووکه‌خان هێناوه و به‌هیواین به‌دلی بیت و
به‌خۆشی و ئاسووده‌یی له‌به‌ریان بکات. بۆ
به‌یانیش له‌گه‌ڵ کاروان مه‌وعیدیک دابنن
ده‌چینه بازار.

شارا به‌و شیوازه جوان و نه‌رمونیانه‌ی
خۆی گوتی: بان چاو، إن شاء الله من قسه
له‌گه‌ڵ کاروان ده‌که‌م، به‌یانی جلوه‌رگ و
ئهو که‌لوپه‌لانه‌ی پێویستن ده‌یانکړین،
دایکی کاروان و ژنه‌کان خودا حافیزیان کرد
و مالی باجی جه‌واهیریان جێهێشت.

کاروان چاوه‌پیی دایکی ده‌کرد تا پی
ر‌ابگهن بچنه لای زی‌پینگه‌ری له نزیك
چایه‌خانه‌ی قه‌رداران، زی‌پینگه‌ره‌که باوکی
براده‌ری باوکی کاروان بووه، ده‌یانویست
زی‌په‌که‌ی پی بفرۆشن، له ک‌پینه‌که‌شی
خاتریان بگرئ و له ده‌سته‌ه‌قه‌که‌ی
داشکانیان بۆ بکات، هه‌رکه دایکی هاته‌وه،
کاروان له‌پیش ده‌رگا وه‌ک پاسه‌وانی سه‌ر
سنوور ساز و ئاماده وه‌ستابوو، ژنه‌کان
گوتیان: کاروان په‌بی پیروژت ییت، به‌خوا
بووکیکی ناوازه و نه‌شمیل و پرووح سووک
بوو.

کاروان سوپاسی کردن و گوتی: زۆر
ماندوو‌م‌کردن، دایکه هه‌ندیك به په‌له
بچین بۆ زی‌پ‌فرۆشه‌که تا کات به به‌ریه‌وه
ماوه. دایکه‌ش له‌سه‌ر پییانه و گوتی: به
قوربان‌ت بم کوره شازاده‌که‌م، برۆ
ته‌کسییه‌ک یینه من ئاماده‌م، یه‌ک‌سه‌ر

بەرەو بازار پۇشتىن و زېرەكەيان
جېبەجىكرد.

* * *

شارا ھاۋكارى دايكى دەکرد بۇ
ئامادەکردنى ژەمى ئىۋارە، بەلام بەخۋا بىر
و ھۆشى ھەرلای كاروان بوو، بىرى لەو
ساتە دەکردەۋە بۇ يەكەمجار، بۇ يەكەم
نىگای كاروان لەناو پاسەكەى ھىلى (۹۲)
مەھاباد) لە گۆشەنەكەى پاسەكە دوو نىگا
تىكەل بەيەكتىبوون، چ نىگايەك دىنایەك
ئىلھام و مانا لە چۈرچىۋەى ئەم نىگايە
دەخولایەۋە.

لەناكاو دايكى گوتى: كچم شارا ھا بۇ وا
غەيب بوويت، چ ھەيە وا مىشكىتى جەنجال
کردى؟ شارا گوتى: دايكە پىت باشە
تەلەفۇنىك بۇ مالى كاروان بىكەين، تا
خۇيان ئامادەبىكەن بچىن بۇ كرىنى شتە

زەروریه‌کان. دایکی گوتی: به‌لّ ته‌له‌فۆن
بکه، ده‌چین.

شارا و کاروان که‌وتبوونه ناو دنیای
خۆیان و قسه‌ قسه‌ی پاده‌کیشا، شارا گوتی:
ده‌زانی ئەم‌رۆ پیم نه‌کرا بچم بۆ په‌یمانگا و
شیرینی و بیبسی بۆ هاو‌پۆله‌کانم ببه‌م،
به‌لام به‌یانی ده‌چم و بّ دلّی خۆم و
ئه‌وانیش ناکه‌م.

شارا گوتی: کاروان ده‌زانی هه‌ستیکی زۆر
خۆش و تایبه‌ته، ئەو کاتانه‌ی خه‌ون و
خه‌یال ده‌یته‌ راستی و ئومید،
خواسته‌کانت پیره‌وی خۆیان به‌بّ ئاسته‌نگ
و به‌شیوازیکی ئاسایی و راستگۆیی دینه
به‌ره‌هم، ئیدی ده‌ورو به‌ریشته‌ هه‌ست به
ئارامی و ئاسووده‌یی ده‌که‌ن. به‌خوا
کاروان، هه‌موو که‌سم، له‌ سه‌یرکردن و
تیرپامانت تیرنابم، به‌لام دایکم به‌ ته‌نیا به
و ده‌مه‌وی ب‌رۆم ده‌ی خوات له‌ گه‌ل.

باوکی کاروان گوتی: کوپم ئەم تەلەفۆنە
کۆ بوو؟ ئەمە شارای دەستگیرانم بوو
سلاوی هەبوو، بەرنامەمان دانا سبەی بچین
بۆ بازار، پوژتیکی دیکەش دایکم لەگەڵیان
بچۆ و چی پێویست بوو بیکرن.

کوپم هەر شتیکتان کۆی بە دڵی
هەردوکتان پێت هەول بدە ئەو شتانە
دەیانکرن زیاتر بە پرس و پای ئەو پێت، لە
دیزەمانەوه گوتووینە مەل بۆ ژنانە.

بەیانیهکە کاروان کەمێک درەنگ لە
خەو هەلسا، تا خۆی ئامادە کرد و نانی
خوارد، کاتژمێر بوو نزیکی (۹)،
برادەرەکە کاروان هاتە پێش دەرگا و
هۆرپینیکی لێدا و کاروان لەگەڵی بەرپیکەوت
بۆ مەلێ شار.

دایکی شارا، دەرگای لێکردنەوه و
فەرمووی لە کاروان کرد، سوپاس ئەگەر
شارا ئامادەیه کاتەکه درەنگە، دەروین بۆ

بازار ئەم برادەرەم لەناو ئۆتۆمبیل
پاگرتووه. بەدەم رینگاوێ کاروان و شارا، تا
گەشتە بازار، زۆر قسەى خوشیان کرد،
پاش ئەوێ پیداوێستییهکانیان دەستەبەر
کرد و لەناو ئۆتۆمبیلەکانیان دانا، شارا قۆلى
لەناو قۆلى کاروان نا، وردە وردە بەرەو
شەقامى (باتا) هەنگاویاننا، ئیدی بە
پێکەنینەوێ گوتیان با پیاسەیهکیش بکەین و
شەربەتیکی مام زۆراب بخۆینەوێ تا ئەم
پۆژەش بێتە یادگاری و بیرەوێرى پیش
ئاهەنگی گواستەوێمان.

شارا هەر قۆلى لەناو قۆلى کاروان بوو
بەرەو وێنەگرى (ئۆسکار) پۆشیستن، تا چەند
وێنەیهک بگرن، ئەوێ پۆژێ وێنەگرى
ئۆسکار وێنەکانى زۆر جوان و فول کوالیتی
بوو، لە شەقامەکەى تەنیشت بینایەى
پاریژگا دەپەرپینەوێ، پێک هەریمی کورێ
باجى شیرین ئەوانى بینى، تووشى

سەرسورمان بوو. تەنانەت چاۋى بىستىك
زەۋى نەيىنى، زۆر خەفەتى خوارد و
يەكسەر گەرايەۋە مالىۋە.

كاروان و شارا، ئاگايان لە كۆرەكەى باجى
شېرىن نەبوو، كە ئەو ئەۋاننى بېنىۋە،
ھەريم گەيشتەۋە مال لە دەرگادايىك لە
دەرگايدا دايكى ۋەك دەلەن ھەناۋى
بەربۆۋە، گوتى: دايكە ئەو كچەى تۆ
دەتويست بچىنە داخۋازى تازە لە بازار
قۆلى لەناو قۆلى كۆرپك بوو، ئەمە چ
گالتەجاريەكە! دايكى گوتى: كۆرپ ئەمە
دەستگىرائىتى و مارەبىرى خۆيەتى ديارە
پىشتەر كەش و كوشىك يان ئەم بابەتە
ئىمكى تىايە، بۆيە ئەو دەست ئەو دەستيان
پى دەكردين. ھەريم جلە سەربازىيەكانى
گۆرپى و دوو پاسەۋانى لەگەل خۆى برد و
چۈنە نزيك قوتابخانەى (شەنەى)

سەرەتایی، تا لە کاتی گەڕانەوهی شارا و
 کاروان زیاتر کۆرەکە بناسن.
 بەس هەرێم سویندی خوارد ئەم کچە
 نابێ جلی بووکی نی لەبەر بکات.
 کاروان، شارای گەڕانەوه مائی دایکی و
 زۆری پینەچوو هەر پینچ دەقیقە یەک و
 خودا حافیزی لە دایکی شارا و مالهوه یانی
 کرد. هەرێم و چە کدارەکان دوور بە دوور تا
 شوینی پاسەکان و پاشان بە دوای پاسەکە
 رۆیشتن تا نزیک مائی کاروان تا مائی کاروان
 بە باشی پێ بزائن.

* * *

هەرێم کە گەڕایەوه مأل بە دایکی گوت:
 برۆ دایکی ئەم کچەم بۆ بانگ بکە، کە
 دایکی شارا هات بینێ هەرێم ئاگر لە
 چاوی دەباری، گوتی: فەرموو، گوتی ئێوه
 واتان لێهاتوووە گالتە بە ئێمە بکەن، ئەو

دایکم چەند جار بە تۆی گوت: دێینه
داخوازی کچەکەتان، یان چەند جار پێی
گوتی: شارای دەکەمە بووکی خۆم بۆ
وەلامی ئێمەتان نەدەدایەو، ئێستا گۆی
بگرە و بزانه تا من مابم لێ ناگەرێم ئەم
کچە بۆ ئەم کورە بیت، دەبێت پرچی سپی
لە مالی باوکی بهۆتتەو.

دایکی شارا گوتی: کورم بۆ شارا بنپشکی
تۆیە، نە دەستگیرانتە، پەییوەندیت لەگەڵی
هەبوو؟ هەرێم یەكجاری تورەبوو
هاواری لەسەر دایکی شارا کرد و گوتی:
لەبەرچاوم ون بە. بە پیاووەکەت و بڕایەکانی
بۆ دەست لەم کارە هەلبگرن ئەگینا خۆم
دەزانم چ دەکەم .. چ دەقەومینم.

* * *

که شارا دەرگای لیکردهوه، بینى دایکى
چاوى پر له ئهسرین و غهبار دیاره و
روخسارى شیواوه، کچم چ بلیم ئهوهى
نهمبینیوو، ئهوهى گویم لى نهبووه لهو
سهردهمانهى پیشوو، له کورهکهى باجى
شیرین گویم لى بوو، دهلى ئیوه گالتهتان
به ئیمه کردوو، چون ئه و کچهتان ماره
کراوه، ئهى ئیمه داوامان نهکردوو، دهلى
ئه و کوره دهبى ئهم کچه تهلاق بدات و
شوو به من بکات.

به بیستنى ئهم قسانه شارا بو چهند
چرکيهك بوورایهوه، که ئیواره باوکى و
برایهکانى هاتنهوه، وهزعى مالیان زور مات
و کز دیار بوو، دایکى و شارا له لایهك دوش
داماون، که سیش قسه ناکات، باوکى گوتى
ئهرى چ بووه؟ دایکى شاراش به وردى
هه ره شهکانى ههریمی باجى شیرینى بو
گیرایهوه.

باوکی شارا و یهك دوو له خزمه‌کانیان،
ئێواره چوون بۆ مالی باجی شیرینی
دراوسییان، مه‌وزوعه‌که‌یان کرده‌وه و
گوتیان بزانیان ئه‌م بابته‌ چیه و له کوی
ئیمه ئیوه‌مان نیگه‌ران کردووه، تا ئیوه
هه‌ره‌شه‌مان لێ بکه‌ن؟

هه‌ریم به‌ ئاکار و شیوازیکی ناشیرین و
هه‌ره‌شه‌نامیز گوتی من ئه‌ملا و ئه‌ولا نازانم
له‌ زووترین کات ده‌بێ ئه‌م کچه‌تان ته‌لاق
بدری و نابێ بۆ ئه‌م کوره‌ بیته‌، چونکه‌ ئیمه
زووتر داوامان کردووه، که‌چی ئیوه
وه‌لامیکی دروستی ئیمه‌تان نه‌داوه‌ته‌وه و
هیچ درێژه‌ی پێ مه‌ده‌ن، ئیستاش ده‌توانن
برۆن.

ئه‌وانیش به‌بێ خودا‌حافیزی مالی
هه‌ریمی کوری باجی شیرینیان جیه‌یشت.
باوکی شارا گوتی: ئه‌و به‌ناو ئه‌فسه‌ره‌، به‌
جو‌ریکی زۆر مندا‌لکارانه و بێ ڕیزی قسه‌ی

کرد، من ئەم بابەتە بە باشى نابىنم، بۆيە
بەدوای کارواندا بىڭىرن با سبەى قسە لەم
بابەتە بکەين.

شارا، کە گوڤى لەم قسانەى باوکى بوو،
لە قولپەى گريانى دا و چووە ژوورەکەى تر،
گريانەکەى ئەوئەندە بەکۆل بوو ھەناسەى
زەحمەت بۆ دەدرا، خەريک بوو شىت يىت.

* * *

کاروان بەرنامەى ئەو پۆژەى دانابوو،
سەردانى ۋەستای دارتاش بکات بۆ
تەواوکردنى بۆفیه و سىسەم و ھەندى
شتى تر تا زوو بۆى تەواو بکات، ئەو
پۆژەش بى ئاگا لە دلى کاروان، کە مالى شارا
کەوتوونەتە چ ۋەزە و بەلايەک بەدەست
ئەفسەريکى دلرەق و تینەگەيشتى بە ماف و
پاو بۆچوونى کەسانى تر.

باوکی شارا گوتی: کچم تەلەفۆنیک بۆ
مالی کاروان بکە با تا ئێرە بێت، کاروان کە
تەلەفۆنی مالی شارای بۆ هات پێی
سەیربوو، هیچ مەوعیدیک و بەرنامەیهکیان
لەم پۆژە بەیەکەوێ نییه خێریت ئێن شاء
الله.

شارا گوتی: باوکم و برایهکانم دەلێن تا
مالی ئێمە بێت، کاروان لە پێگا هەر لە بیر
ئەویدا بوو، کە مەبەستیان تەنیا پۆژی
دەستیشان کردنی پۆژی ئاھەنگەکە بێت،
بەھەر حال کاروان گەشت و بینی سەر و
سیمایان بە مالی بووکیکی ئاسوودە و
دلخۆش ناکات، سەلامی کرد و پاش
بەخێرھاتن سەرلەبەری ھەرەشە و
جوینەکان و بینەوبەردە و ئەو ئەفسەرەیان
بۆ باسکرد، گوتیان ئێمە ئەھلی کاسبین و
نامانەوئ تووشی کێشە و دوژمنداری بین،

بۆيە دەمانەوئى ئەم بابەتە ليرەوۋە كۆتايى
پىيىت.

كاروان: من ھەرگىز ئەم دەسگىرانەى
خۆم بۆ كەس تەلاق نادەم، دەچمە
پۆلىسخانە شىكاتى ليدەكەم، ئەو غەدرە
قابىلى قىوول نىيە، گوتى: ئيمە پاپەرىنمان
بۆ ئەوۋەكرد پزگارمان يىت لە ھەرەشە و
گرتن و تۆقاندنى بەعسىيەكان.

ئەى زۆر جار لە ئەوانەى سەرەوۋە
گوئىيىست دەبين دەلېن (ياسا لە سەروى
ھەموو كەسەكانە) ئەى بۆ نەچىن لە رېڭاى
ئەم ياسايەوۋە نەيەلېن مافمان پېشىل
بكرى، من دەرپۆم ئەم مەوزوۋە لەگەل
مالى خۆمان باسدەكەم.

كە كاروان پۆيى يىنى شارا فرمىسك
لەسەر كۆلم و پوخسارى قەتيسماوۋە، بەم
دىمەنەى شارا جەرگت ژانىدەكرد،
ناخۆشتىرىن شت ئەوۋەيە غەدرت لى بكرى،

به لّام دهسه لّات نه بّ و كه س له سهرت
به جواب نه يهت.

هه رّيمى باجى شيرين حيمايه كانى
تّيگه ياند بوو، كه چاوديرى ئه و كورپه بكه ن
ئه گهر هاته ئه و ماله بيگرن و بيخه نه ناو
سندوقى ئو تۆمبيل و بيه نه دهره وهى شار،
واى ليكه ن له ناو پيسته شى بنين نه يه ته وه
سهره خوى، كاروان گه يشته سهره تاي
كو لّانى مالى شارا، دوو چه كداره كه ي
هه رّيمى ئه فسه ر بانگيان كرد و به هه ره شه
سواري ئو تۆمبيليان كرد، يه كيك له
پاسه وان ه كان ده ستى بو ئاسمان به رز
كرده وه و گو تى: خوايه له به رده م تو و بو
ميژوو ده لّين ئه م كارهى هه رّيمان پي
ناره وا و ناراسته به لّام ناچارين.

زوړيان ليدا و هيلاكيان كرد، كاروان
خوين له نازاي به دهنى ده هاته خواره وه،
دواتر له وي فرياندنا و پيان گوت: گه وره م

گوتوویەتی: با بە زووترین کات ئەم کچە
تەلاق بدات، ئەگەرنا ...، بەلام کاروان هیچ
نوقە و کاردانەویەکی نەبوو.

لە رێگای تەکسییەکی خێرخوازەو
کاروان گەڕایەو مأل، بەلام یەك کەسی
کۆلان نەیانناسیەو، ئەوەندە شین و مۆر
بیوو، کە دایکی بینی وەك دەلێن ھار و
شیت بوو، زۆر لە خۆی دا و گریا و پرچی
خۆی رنیەو، ھەر لەوئ کەوت و لەھۆش
خۆی چوو، دراوسی و خەلکی گەرەك
بەھانایان ھاتن، ھەندێك ئارامیان
کردنەو، کاروانیش لەم لاوہ سامت و
شۆکبوو ھیچی نەدەگوت، سەبر سەبر
خەلک دەھات و کەسیش زانیاری دروستی
لەسەر ئەم کێشەيە نەبوو. لە کاروانیان
پرسی کۆرم بۆ وات لێھاتوو، گوتی: من
نازانم، بەلام دوو چەکدار منیان پفاند و
ئەوہی دەبینن ئەوھایان لێکردووم، بەس

له كۆتايى كه ويستيان برۆن گوتيان
گه ورهم گوتويه تى پى بلىن ئەم كچه
تەلاق بدات، ئىنجا زانيم كوپه كەى باجى
شيرين ئەو چەكدارانەى ناردوو، چونكە
هەرەشەى له خەسووم و خەزوورم
كردبوو. بەهەر حال دروسىيەكان
گەياندىانە نەخۆشخانە و پاش پشكەين و
پىدانى داودەرمان هەيانانەو مالهو.

پاش (۱۵) رۆژ مانەوەى كاروان بەم
وەزە ناچىگىرە، كاروان رۆژ دواى رۆژ
زاكىرەى لەدەستدەدا و ژانىكى زۆرى له
سەر و مېشكى پەيدا بوو، لى كردبوو
ئىلتەهاب.

مالى كاروان گەيشتنە ئەو قەناعەتەى
شارا تەلاق بدەن، تا كارەكە لەمە گەورەتر
نەبوو، هەرچەندە كاروان هى ئەو نەبوو
راى وەرگىرئ، چونكە هەندئ جار قسەى
تەكەلدەكرد، دكتۆرەكانىش هيوای زۆر

زەعیفیان دەدا بۆ چاکبوونی، چونکە
دەمارێک لە سەری بەهۆی بەرکەوتنی
قۆنداغە کلاشینکۆف تووشی پچران ببوو.
خانەوادەی کاروان پاش دەردەشە و
گفتوگۆیەکی زۆر گەشتنە ئەو برۆایە
ئەگەر کۆتایی بەم کەیسە نەهێنن،
کۆتاییەکی خێر ناییت، بۆیە باوکی مەلا و
دوو سێ پێش سپی لەگەڵ خۆی برد و بە
وەکالەت ئەم کارەیان جێبەجێ کرد.

شارا لە رووی دەرونییەوه تێک شکابوو،
ماوە ماوە بە ناوی هاوپۆلەکانی کاروان،
تەلەفۆنی دەکرد و لە دایکی کاروانی
دەپرسی، جارناباری دایکی کاروان
دەیکۆت: وەزعی بەرەو خراپتر چوو، لە
کۆتای تەلەفۆنی شارا بۆ دایکی کاروان لەناو
قەسەکان دایکی کاروان لە پرمەیی گریاندا
و گوتی: چت لێ بشارمەوه بەخوا کاروان
شیت بوو، ئێمەش نانا سێتەوه.

رۆژىك ھەرىمى ئەفسەر لە ديوانى
وەزارەت بە پاسەوانەكانى گوت: من
بەريدىك دەنووسم ھىچ كەس و ميوانىك
مەيىرن بۆ ژوورەو، دەيوست لە رېگاي
ئەم نامەيەو بە شارا بلى دەمەوى شووم
پى بکەى و چ داواكارىيەكت ھەيە لە زىر و
پارە و ئۆتۆمۆيىل بۆت مەيسەر دەكەم.

نامەكەى نووسى و داىە دەست يەكەك لە
پاسەوانەكانى بىيات بۆ مالى شارا، بەلام
پاساوانەكە ھەم باوهرى بەم كەيسە
نەبوو، ھەم بە غەدرىكى نامرۆقانى
دەزانى و نەى دەويست بەشدارى ئەو
ھەموو تاوانە زەقە يىت. بۆيە بى پرسى
مەسئولەكەى نامەكەى داىە دەست باجى
شيرىنى داىكىيەو، كە نامەكە گەيشتە
دەست شارا و خويندىيەو شارا شىت و ھار
بوو ئاگر لە چاوى دەبارى.

شارا ئەوۋەندە ھۆگىرى كاروان بېو،
ئەوۋەندە كاروانى خۆش دەويست، بە
ھەژارى و بى ئۆتۆمبىلى و بە ھەموو
نەبوونىيەكانى ئەو پازى بو، پاش ئەو
غەدر و ھەرەشە و ژيان تىكدانەى لەلایەن
ھەریم، تازە بە تازە من پازى بىر شوو بە
غەدارىك و بىوژدانىك بىكەم ئەمە ھەرگىز
قابىلى قىبوول نىيە، تازە من بىچمە باوەشى
زۆردارىك، كە كاروانەكەى منى خەلتانى
خوین كرد..

شارا پەيامىكى بۆ ھەریم نارد،
نووسىبووى پاش ئەم كۆرە ھەژارە، ئەم
كۆرە بى ئۆتۆمبىلە، ئەو كۆرە پۆشنىر و
خاوەن وىژدانە تا ماوم شوو بە كەس
ناكەم، بابەتى شووكردن لە دلى من بۆ ھەتا
ھەتايى داخرا و گەردەنىشت ئازا نەيىت،
تەنيا سكالای خۆم لای يەزدانى گەورە
دەكەم.

که باوکی هاته وه ئیواره له گه‌ڵ دایکی و
برایه‌کانی، هه‌ر هه‌موویان ب‌پ‌یاریان دا له‌م
شاره‌ ب‌رۆن و ب‌چه‌ن شارێکی تر.

له‌م هه‌واره‌ تازهی مالی شارای بۆی
چوون، پاش ماوه‌یه‌ك له‌وێ شارا وه‌ك
مامۆستایه‌کی قوتابخانه‌ی ئه‌هلی دامه‌زرا،
شارا بۆ ئه‌وه‌ی و‌یژدان و ده‌روونی خۆی
له‌لایه‌ك به‌رامبه‌ر قوتاییه‌كان ئاسووده
بكات، وه‌ك پ‌یویست بایه‌خیان پ‌ی بدات و
خۆی بۆ كه‌رتی په‌روه‌رده‌یی ته‌رخان بكات،
له‌لایه‌کی تریش ئه‌م تراژیدیایه‌ی به‌سه‌ری
هاتووه‌ هه‌ر ه‌یچ نه‌بێ له‌ رووی ژینگه‌ و
لایه‌نه‌ كۆمه‌لایه‌تییه‌كه‌ هه‌ندێك گۆرانکاری
بكات. هه‌رچه‌نده‌ له‌ ب‌یركردن و كردنه‌وه‌ی
له‌په‌ره‌یه‌کی س‌پی بۆ شارا ئاسان نه‌بوو،
به‌لام بۆ ئاسووده‌بوونی د‌لی خانه‌واده‌كه‌ی
پۆژی به‌پ‌ی‌ده‌كرد و هه‌میشه‌ خۆی وا
نیشانده‌دا، ناخی ئاسووده‌یه‌، وه‌لێ

هه‌میشه له ناخه‌وه ده‌کولّا، به‌لام
به‌داخه‌وه پاش دووسال ژيان له‌م شاره‌ی
لێ نیشه‌جێ بوون و لێ ده‌ژيان،
به‌يانیه‌ك شارا له شه‌قامه سه‌ره‌کیه‌که‌ی
لای قوتابخانه‌که‌یان ده‌په‌رییه‌وه، به‌هۆی
ئه‌وه‌ی شوفی‌ره‌که‌ پابه‌ندی یاسا‌کانی
هاتوو‌چۆ نه‌بوو لێیدا و زۆر بێ په‌حمانه
شارای شیلا، تا گه‌یی‌ندرایه نه‌خۆشخانه
گیانی سپارد، بۆ دوا جار مالتا‌وایی له
خانه‌واده و کاروانی خێرله‌خۆنه‌دیو کرد.

كۆتايى

پەى پىيىردىن

باش يىركىردىنەۋەۋە جوان يىنىن بۇ ژيانىكى
نۇي، يان كراندەۋە بەرۋى دۇنيانىن بۇ
گەيشتىن، بەلوتكى ژيانىكى سادەۋ
بەختەۋەر، دروستكىرىن خىزانىكى
بىچكۆلەنە سەرفراز، گەرانەۋەيە بۇ
بۇنيادنانى خۇشەۋىستىيەكى راستەقىنە.
يىگۇمان چىرۆكى خۇشەۋىستى بوۋەتە
هەۋىنى خۇشگوزەرانى خىزانىكى
بەختەۋەر، ۋەلى زۇرجار بە ئاتاكامى
سەردەننەۋە ۋە سكالاي دلى خۇيان
دەسپىرن بە يەزدانى مەزن.

لیرەو لەوێ له کوچەو شەقامی گشت
شاری، جار نا جاری گۆیستی دەنگۆی
هەوالی بەیەکنەگەیشتنی ئەوینی دوو دلدار
دەییستین، جا رەنگە گەلی جار
دەنگدانەوێ زۆری هەبێ و چی کەمتر
نەبێ له خۆشەویستی مەم بۆ زین، شیرین
بۆ فەرهاد، خەج بۆ سیامەند، بارام بۆ
گۆلئەندام و چەندانی تر...

تا چەندین سالی کاریگەری هەر بمینیتهو
بەسەر ناوچەکە، جا ئەگەر بکریته پۆمان و
چیرۆک! رەنگە له هەموو سەردەمییدا
دەیان پۆمان و چیرۆک ئیلهامی شیعری
چێژبەخشیان لی دەربچێ، یان بیته
بەرەم! وەلی داخەکەم لهو سەردەمی
ئێمە نووسەری کورد زۆر بێ ئاگایانە دەبینم
لەمەر بایەخدان بەو هەموو دژایەتیە
بەرامبەر بە مەوێ و ژن و خێزان و ئەوینی
پاک و ژیان دەکری، لەم چیرۆکە نووسەر

بۆم روونبۆۋە دىكتاتورىيەت ھەر لە
سىياسەت بوۋنى نىيە! بەلكو لە عىشقدا
دىكتاتورى و زۆردارى روو چۆتە كۆمەلگاي
ئىمە و دەوروپەرمان.

ئاخر كوشتنى دوو دل، يان سىپىنەۋەي
دوو پەيۋەندى راستەقىنە لەسەر گۆي
زەۋى چى كەمتر نىيە لە كوشتنى ژيانى دوو
كەس و بگرە زياترىشە، ھەرۋەكو عەبدوللا
پەشپو گەرە شاعىرى كورد دەلى:

ژىنى پىش تۆم لە ياد نىيە

من نەبوون بووم

كەتۆم ناسى زمانم گرت

چاوم پشكووت

سەرپى كەۋتم، دارە، دارە

چۆن باۋەر كەم بەۋەي دەلى

لە دايكبوون ھەريەكجارە

ھەرۋەكو شاعىر دەلى: ناينىن

خۆشەۋىستى كەسىك ۋەك لە دايكبوون

وايه، باشه دهییت چەند لە دایکبوونی وا
لەبار برایت؟!

هەر لەگەڵ خۆیندەوهی ئەم چیرۆکه
دلت دادەخورپێ و خەریکه پەنجەکانت
بگەزی و داخیکێ قول هەلدمژی و توند
چۆکهکانت بەناوزگت دەکوشی، خەمیکێ
بێ کۆتایی بۆ ئەم ئەوینە جوانەمەرگە
هەلدمرپژی، جا ئەگەر کەین و بەینیك و
سەرە داویکت لەگەڵ ئەویندا هەبیّت و
جاریك عەشقی دلتی تەزاندبێ! رەنگە
فرمیسك وهكو دلۆپە عەتریکی سارد لە
رێگای چاوهکان بەسەر لیوهکان سەررپژ
بکات و شەونخونیشت پێ بچێژێت.

لەکۆتایی دەستخۆشی لە نووسەر کاک
(حەیدەر مەنتک) دەکەم کە دەستی بۆ
بابەتیك بردوو، پیمان دەلێ تاوان و
دەستدریژی بۆ کەسانی پاک و ئەوانە
لەژێر ساباتی خۆشەویستیەکی راستەقینە

دەيانەوئ خىزان پىكېھىنن، كەچى كەسانىك
بەھەر ھۆكارىك دەبنە رېگرو خەون و
خولىاي دوو دل، دوو ئەوين لە گۆر دەنن.
بۆيە دەستېردن بۆ نووسىن و پەي
پىېردن و نوپىكردنەوھى ئەم تەرزە
چىرۆكانەيە زەرور و پىويستە، تاكو
نەوھەكانى ئەمپۆمان تىيگەن و پىيگەن و
خەمىكى وا لە داھاتووى ئەوان دووبارە
نەبىتتەوھ.

م. ھۆگر جەمال

ههیدەر مهنتك

- له‌دايکبووی: ۱ / ۷ / ۱۹۷۷ هه‌ولیر .
- خاوه‌نی ب‌روانامه‌ی به‌کالۆریۆس / له‌ به‌شی کارگێری کار .

ک‌تیب و نامیلکه‌ چاپک‌راوه‌کانی

- خاوه‌نی نامیلکه‌یه‌کی چاپک‌راوی پ‌ه‌خ‌ش‌ن‌ا‌م‌ه‌یه‌ به‌ناوی مه‌مله‌که‌تی ع‌ه‌ش‌ق. له‌ س‌ال‌ی ۲۰۰۱ چاپک‌راوه‌.
- ئ‌ین‌س‌کلۆپ‌ید‌ی‌ای شه‌ه‌ید‌انی یه‌ک‌یت‌یی له‌هه‌ول‌یر به‌رگی یه‌که‌م، له‌س‌ال‌ی ۲۰۱۸ چاپ و ب‌لاو ک‌رایه‌وه‌.
- ئ‌ین‌س‌کلۆپ‌ید‌ی‌ای شه‌ه‌ید‌انی یه‌ک‌یت‌یی له‌هه‌ول‌یر به‌رگی دووهم له‌س‌ال‌ی ۲۰۲۰ چاپ و ب‌لاو ک‌رایه‌وه‌ .
- ک‌ت‌یب‌یکی ت‌ری چاپ ک‌راوه‌، له‌ ژ‌یر ناوی (ش‌یر‌ین ته‌شی نار‌ی‌سی) س‌ال‌ی ۲۰۲۳ چاپک‌راوه‌.
- ئ‌ین‌س‌کلۆپ‌ید‌ی‌ای پ‌ی‌شم‌ه‌رگه‌ د‌یر‌ینه‌کان (۳) به‌رگ، س‌ال‌ی ۲۰۲۳ چاپک‌راوه‌.
- به‌رگی س‌ن‌یه‌می ئ‌ین‌س‌کلۆپ‌ید‌ی‌ای شه‌ه‌ید‌انی یه‌ک‌یت‌یی، س‌ال‌ی ۲۰۲۴ چاپک‌راوه‌ .
- ئ‌ین‌س‌کلۆپ‌ید‌ی‌ای پ‌ی‌شم‌ه‌رگه‌ د‌یر‌ینه‌کان به‌رگی (۴)، س‌ال‌ی ۲۰۲۴ چاپک‌راوه‌.

له‌ب‌واری ر‌یک‌خ‌راوه‌یدا

- ئ‌ه‌ندام‌ی ف‌ید‌راس‌یۆنی رۆژ‌ن‌ام‌ه‌ن‌وس‌انی ج‌یه‌ان .
- ئ‌ه‌ندام‌ی سه‌ند‌یک‌ای رۆژ‌ن‌ام‌ه‌ن‌وس‌انی ک‌ورد‌ستان .
- سه‌رۆکی ر‌یک‌خ‌راوی ف‌ینۆسی ژ‌ینگ‌ه‌یی .